

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-m
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 9.
VII. Évfolyam, 266. szám.

Vasárnap

KIRÁLYI SZAVAK!

Ugy a jelenlegi kormányomnak, mint azoknak is, akik az idők folyamán megbízást kaptak arra, hogy vezessék ezt az országot, ugyanazt a tanácsot adom: Ha azt akarják, hogy megőrizze tekintélyüket, ha azt akarják, hogy szeresse őket az ország és ha azt akarják, hogy Én, mint Uralkodó részesítsem őket abban a támogatásban, amelyet minden kormányomnak meg kell adnom, úgy elsősorban és mindenekelőtt csak a tákarékság és a közjó hasznának szelleme vezesse őket munkájukban.

Országom és egész népem legyen meggyőződve arról, hogy erről a helyről, ahol a Mindenható Isten és Népem akarataiból állok, Én vagyok az, aki rendíthetetlenül öröködöm, hogy ezt az elengedhetetlen álláspontokat és az ország álláspontját is teljes egészében, mint szentséget, megvalósítsák!

Chamberlain átalakítja kormányát

Vasárnap kezdődnek Komáromban a magyar-csehszlovák tárgyalások. Benes volt elnök Svájcba utazott. Sirovy tábornok nyílt parancsa nyugalomra inti a hadsereget. A szlovák nép maga akarja intézni a saját sorsát. A francia sajtó élesen támadja Lengyelországot. A spanyolországi helyzet. Japán békefeltételei.

A tegnapi 24 óra legjelentősebb eseményei közé tartoznak a fasiszta nagytanács úgynevezett fajkérdési rendelkezései, amelyek az itáliai zsidóság helyzetét szabályozzák. Amint a nemzetközi sajtó megjegyzi, a hozott törvények kissé engedékenyebbek, mint a müncheni határozatok. A Giornale d'Italia szerint fajelméleti téren is olyan speciális helyzetet teremtett, mint amilyen különleges maga a fasiszták is. Minden attól függ — írja a lap — hogy a nemzetközi zsidóság megszűnik-e támadni Olaszországot, mert ebben az esetben a törvényeket megfelelően szigorítani fogják. A Tevere hangsúlyozza, hogy Abessziniába szabad bevándorlási jogok lesznek azoknak a zsidóknak, akik nincsenek a kedvezményezettek között és bejelenti, hogy idevonatkozólag újabb rendelkezések jönnek. A fasiszta nagytanács fajvédelmi rendeletei nem találnak egészen kedvezőtlen fogadtatásra a brit konzervatív sajtóban sem, mert amint a Times megjegyzi, Mussolini igyekezett humánusan eljárni és fizetni azokért az érdekekért, amelyeket mások szívesen elfelejtettek. A francia jobboldali sajtó is kedvező megítélésben részesíti a határozatokat, míg a baloldaliak antihumanizmus ellenesnek minősítik azokat és hangsúlyozzák, hogy az a különbség a demokratikus és a totális rendszerű államok között, hogy az előbbiekben ilyesmire soha sem kerülhet sor.

Igen nagy figyelmet szentel a nemzetközi közvélemény a római brit-olasz megbeszéléseknek is, amelyek hivatottak arra, hogy a spanyolországi testvérharcot békésen befejezzék. Ciano és lord Perth között állítólag már meg van a megegyezés, sőt egyesek azt is tudni vélik, hogy annak határozatait közölték Franco tábornokkal is. A tábornok ugyanazon hírről szerinte késznek nyilatkozott arra, hogy az ő

ügyéért harcoló önkénteseket hazabocsátja, de nem hajlandó kiadni az önkéntesek által használt felszerelést és hadianyagot, amint azt állítják Mussolini miniszterelnökkel közölte is. Angol politikai körök ennek ellenére is remélik, hogy az ibériai eseményekben kedvező fordulat áll be és hogy a négy nagyhatalom legközelebbi találkozására pontosan tesz a véres probléma végére.

Megemlíthető még az elmúlt nap eseményei között az a budapesti és prágai együttes híradás, hogy a csehszlovák-magyar tárgyalások nem ma déli 12 órakor, hanem holnap, vasárnap este 7 órakor kezdődnek meg Komáromban és hogy ott a magyarokat Kánya Kálmán külügyminiszter és gr. Teleky kultuszminiszter fogják képviselni, míg Prága részéről nem a csehek, hanem a tótok és ruszinok vezetői lesznek jelen. Ennek a ténynek különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy a berlini nemzetközi bizottság a tótok vezetői zsolnai határozatát nem ismeri el jogosnak és továbbra is ragaszkodik a népszavazás útján való határozathozatához, ami ugyanakkor azt is jelenti, hogy a négy nagyhatalom nem fogadja el illetékesnek a megalakult önálló szlovák kormányt.

Egyéb nemzetközi vonatkozású híreink a következők:

CHAMBERLAIN ÁTALAKITJA KORMÁNYÁT

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök, aki tegnapelőtti parlamenti győzelme alkalmából a Szigetország és a dominiumok lakossága közel negyedmillió táviratban üdvözölt, a parlamenti szünetet arra fogja felhasználni, hogy kormányát átalakítsa. Elsősorban is Duff Cooper tárcáját kell másra bízni, de kicseréli a kormány még két másik tagját is, mert a november 1-én összeülő őszi ülészenaton teljesen egybehangolt kormánytagokkal

akarja felvenni harcát az ellenzékkel. Erre azért is szükség van, mert komoly formában szóba jött, hogy a Chamberlain-Daladier-Hitler-Mussolini találkozó többször is megismétlődjék és a brit miniszterelnök a jövőben el akarja kerülni a Duff Cooper-féle belső ellenzékeskedést.

Az új miniszterekre vonatkozólag még nem alakult ki egységes vélemény és így még nem lehet tudni, kik jönnek be a kormányba. Az azonban bizonyos, hogy kizárólag azok jöhetnek számításba, akik százszázalékosan hűvek Chamberlain politikájának. Lord Runciman különleges, de nem miniszteri jellegű megbízásában (a kereskedelmi flotta továbbfejlesztésében) tegnap meg erősítették, ami általános örömet kel-

Mérsékletre inti a washingtoni félhivatalos

(WASHINGTON.) (United Press.) A félhivatalos Washington Post tegnapi cikkében mérsékletre inti az amerikai sajtót, amely szerinte szokatlan és meg nem engedhető formában támadja a totális rendszerű államokat és ezáltal ismét annak a bizalomnak akar gátat vetni, amely a müncheni értekezlet óta az egyes nemzetek között kezd megszilárdulni.

— Azok a lapok — írja a Washington Post — amelyek öncéluságból harcokat idéznek fel, ne feledjék el, hogy nem az általánosság, hanem töredék csoportok nevében szítják az ellentéteket. De ez kétélű fegyver, mert a világ rájön arra, hogy ki kell küszöbölni az alapvetően gyanúsítottakat és a háborúból nyereszkeskedőket.

A PALESZTINAI HELYZET

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) Az utóbbi napokban kiújult terrorcselekmények tegnap ismét több halálát okoztak követeltek. A Názáreth környékén már két nap óta folyó küzdelemben az arabok ugyanis megállapítottan 28 halottat és 108 sebesültet veszítettek. Ezzel szemben a brit védőrség vesztesége halottakban két altiszt és 8 légénységi személy, míg sebesültekben 21 ember volt. Az angolok aránylag súlyos veszteségét az a körülmény okozta, hogy az araboknak sikerült egy aknabombával riadalmat előidézni a brit csapatok között. Lelöttek két zsidó fiatallembert Nablusban és egy arabot Haifában, ahol a hatóságok tegnap két arabot ítélték halálra és azt végre is hajtották. Halálra ítélték egy terrorista Lyddában is, akinek érdekében az arabok általános sztrájkot mondtak ki. Az elítéltet ennek ellenére is kivégezték és a sztrájkra felbujtók közül 17 személyt letartóztattak. Egy későbbi jelentés szerint Haifában és Lyddában általános sztrájk és ennek során felkelészerű zavargás tört ki. A jeruzsálemi kormányzás azonnal segédcsoportokat küldött ki a rend helyreállítására. A Haifa-Mossul-i olajvezetékét három helyen is elvágták és felgyújtották. Megkísérelték a Jeruzsálem-Haifa-i vasutvonal szétrombolását is, ami nem sikerült ugyan, de a menetrendszerű járatot mégis be kellett szüntetni. A legutolsó híradás szerint a lyddai állomás épülete lángokban áll és oltása, miután körülötte szabályos ütközet folyt, lehetetlenné vált. Szintén Haifából jelentik, hogy az angol csapatok tegnap üldözőbe vettek egy arab terro-

tett, mert Runciman prágai tapintatos tevékenysége és abszolút tárgyilagos jelentései osztatlan megelégedést és közbizalmat keltettek.

UTRA KÉSZEN A BRIT LÉGIO

(LONDON.) (Reuter.) A szudétavidékekre induló ezer főnyi brit légio utra készen áll és tagjai előtt tegnap olvasták fel Erzsébet királyné üzenetét, amely a következőképpen hangzott: „Béke és barátság kísérjen utatokon!” A légiora vonatkozólag Berlinből ugyanakkor azt közlik, hogy a nemzetközi bizottság tegnap megkezdte a népszavazási területek pontos kijelölését és a tárgyalások oly kedvező mértékben haladnak előre, hogy feleslegessé teszik a légio szerepét.

rista csoportot, amely három zsidó zöltségszállító teherautót megtámadott. Az összeütközés során az angol katonaság mintegy 60 arab terrorista lelőtt.

A TOVÁBBI MEGSZÁLLÁSOK

(BERLIN.) Október 7-én teljesen elfoglalták a szudéta vidékeken a negyedik zónát is. Ezzel kapcsolatosan Mittelswaldeből jelentik, hogy mielőtt a német csapatok bevonultak Jagersdorfba, a város 26 ezer lakosából 10 ezer eltávozott. A bevonult csapatokat von Rundstedt tábornok vezette és a német csapatok Oberlindenwiese, Freiwaldau, Oldbergsdorf és Jagersdorf helységeket szállották meg Délisziléziában. A Reuter kiküldött levelezője szerint itt a németek már csehszlovák erődtési vonalak birtokában jutottak, amelyek francia katonai szakértők irányításával épültek és hasonlatosak a Maginot-vonalhoz.

Hitler és Göring tegnap nagy ünnepségek között látogatást tettek Jagersdorfban.

A GYARMATOK ÜGYE

Berlinből annak híre érkezik, hogy a mozgósítással kapcsolatos leszerelési intézkedéseket nem teszik meg mindaddig, amíg a szudétanémet vidékek birtokbavétele teljesen nem történik meg. Ha a légénység egy részét haza is bocsátják, otthon állandó készenlétben marad.

Berlinben úgy tudják, hogy a szudétanémet kérdés rendezése után a volt afrikai német gyarmatok kérdése kerül előtérbe. Németország a délkeletafrikai német gyarmatok visszaszerzésére fog törekedni, ahol jelentősebb számú németiség él.

BENES SVÁJCBA UTAZOTT

(PRÁGA.) Benes csütörtökön elbucsuva munkatársaitól elhagyta az államfői palotát és a Prágától 70 kilométerre levő Mowaut-i otthonába ment. Újabb jelentések szerint azonban Benes elutazott Csehszlovákiából és Svájcba ment. Prágában úgy tudják, hogy az amerikai Rhode Izlandban levő Providence Browni egyetem felajánlotta a lemondott cseh államfőnek a nemzetközi kapcsolatok tanszékét, de az ajánlatra még nem kapott választ.

A SZLOVÁK KORMÁNY TAGJAI

(PRÁGA.) Prágából még a következő híradások érkeztek: Az önálló szlovák kormány valamennyi tagja lesz a központi kormánynak is. Sirovy

tábornok kormányfő tegnap kihallgatáson fogadta Tisot, az autonóm szlovák párt vezérét, aki egy szlovák küldöttség kíséretében jelent meg előtte és biztosította az elnököt a szlovák nép hűségéről ragaszkodásáról. Hivatalos közlemény szerint a csehszlovák állam új határainak megállapítása után, október vége felé Sirovy kormányfő összehívja a törvényhozást az új köztársasági elnök megválasztására. Mint-hogy egyes csehszlovák területeknek a német és lengyel csapatok által való megszállása folytán ezeken a vidékeken választást tartani nem lehet és nem is lehet tudni, hogy a területek szenátorai és képviselői közül kik tarthatják meg mandátumukat.

SIROVY TÁBORNOK NAPI-PARANCSA

A prágai nemzetvédelmi minisztérium lapja közli Sirovy tábornok, hadseregparancsnok napiparancsát, mely a következőket mondja: „Katonák! Mely fájdalom sújtotta nemzetünket. Államunk egy részét elvesztettük. Kormányunk elhatározta, hogy végrehajtja lojálisan a müncheni határozatokat, mert megmenthetjük a megmaradó területet és az új élet feltételeit megteremtjük. Mondjatok le mindenféle méltatlankodásról, mindennemű idevonatkozó beszédéről és javaslatáról, legyen az a legjobb szándéku is. Összpontosítsatok erőiteket és jószándékotokat, hogy fentartsátok abból a célból, hogy újraépítsük az államot. A súlyos pillanatokban minden erőnket az új határokat, a nyugalom és a belső rend biztosítására kell egyesíteni. Ne feledjétek, hogy a rendszavarások és zavargások lehetőséget szolgáltathatnak beavatkozásra és ezáltal csak rosszabbodhatik belső helyzetünk. Nem marad más hátra, mint engedni a végzettségnek, hogy teljesíteni tudjuk kötelességünket. A mi jelszavunk: rend és fegyver. Ezt kéri a haza nagy veszélyében.”

CSEHEK, SZLOVÁKOK ÉS RUSZINOK ÁLLAMA

Sirovy tábornok kormányfő, dr. Tiso és a szlovák küldöttség fogadása alkalmából átvette a Zsolnában kidolgozott határozatokat és kijelentette, hogy reméli, miszerint őszintén és véglegesen sikerül megoldani a szlovák kérdést és biztosítani kívánja a küldöttséget, hogy az állam a csehek, szlovákok és Kárpát-aljai ruszinok teljes és gyakorlati egyenlőségén fog felépülni. Sirovy kormányfő tegnap kihallgatáson fogadta Hampl, a szlovákiai szociáldemokrata párt vezetőjét is, aki kijelentette, hogy pártja teljesen egyetért a zsolnai határozatokkal.

MAGYAR NEMZETI TANÁCS

(PRÁGA.) A szlovákok Pozsonyban nemzeti tanácsot tartottak és erre meghívták a magyarokat, akik közölték, hogy a nemzeti tanácsban nem vesznek részt, hanem csupán egy kiküldötttel képviselik magukat. Ellenben önálló magyar nemzeti tanácsot létesítenek. A megalakult tót kormány a következő: Miniszterelnök dr. Tiso, belügyminiszter Durkánky, közoktatásügyi Cermák. (szlovák néppártiak), gazdasági miniszter Teplansky, pénzügyminiszter Zalko mérnök (agrárpártiak). A független kormány székhelye Zsolnán. Turócszentmártonban vagy Besztercebányán lesz, minthogy Pozsony a jelenlegi szlovák főváros közvetlenül a határszélen fekszik.

CSEH ÉS FRANCIA SAJTÓ-HANGOK

(PRÁGA.) A csehszlovák sajtó egyöntetűen méltatlankodva ír az ellen a mód ellen, ahogy a müncheni egyezményt értelmezik az ötödik kiüritési övezetre nézve. A Telegraph hangsúlyozza, hogy a müncheni egyezmény rosszabb, mint az odesbergi emlékirat volt. A Lidove Noviny a müncheni egyezmény meghamisításáról is, ami ellen nincs semmiféle fegyverük. A Ceska Slovo, Parvo Lydu és Narodny Politika szerint példátlan erőszakról van szó. A francia sajtó is élesen tiltakozik az ellen, hogy a nemzetközi határmegállapító bizottság szerint a területi határok kijelölésénél az 1910. évi népszámlálást, vagyis az 1918. évi hely-

zetet kell irányadónak venni. Ez a határozat körülbelül 800 ezer cseh lakost hagy a Németországnak ítélt területeken. A francia lapok szerint Ribbentrop német külügyminiszter és a német szakértők olyan megszállási tervet fogadtattak el, amely nyilvánvalóan Csehszlovákia teljes gazdasági és ipari szétzilálására törekszik. Ebben a munkában Lengyelország is támogatja, amely arra gondol, hogy Csehszlovákián át törjön utat, sőt közös határt kér Magyarországgal. A francia sajtó élesen bírálja Lengyelország magatartását,

A szlovák nép önkormányzata

(POZSONY.) A szlovák néppárt főtitkára rádióbeszédben hangoztatta, hogy a szlovák nép ragaszkodik az önkormányzati joghoz és saját maga akarja intézni a sorsát. A szlovákok harcot indítanak a marxista világnézet ellen és át akarják venni a kormányzati és végrehajtó hatalmat. A Havas ügynökség szerint azok a hírek, hogy Németország és Csehszlovákia között vámuji tekintetben folynak a tárgyalások, még egészen koraiaknak tekinthetők.

KÖLTÖZIK A PRÁGAI KOMINTERN

(PRÁGA.) Tegnap este hivatalosan is bejelentették, hogy a 4 szlovák miniszter belép a cseh köztársasági kormányba. Szintén Prágából jelentik, hogy a középeurópai Kominternnek Prágában székelő bizottsága Moszkvába tette át székhelyét és az iroda egész irattárát el is szállították már Moszkvába.

MAGYAR-CSEHSZLOVÁK TÁRGYALÁSOK

(BUDAPEST.) A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar és cseh kormányok közötti tárgyalások vasárnap, október 9-én este 7 órakor kezdődnek Komáromban. A magyar kormányt Kánya külügyminiszter és gróf Teleky Pál miniszter képviselik, a különböző minisztériumok kiküldöttéből alakított szakértőkkel. A magyar miniszterek tanácskozára ültek össze, hogy felkészüljenek a komáromi tanácskozásokra. Ujabb budapesti jelentés szerint a tanácskozások ideje alatt a magyar kiküldöttek a Zsófia nevű gözösön fognak lakni. A prágai cseh kormány ki-nevezte azt a bizottságot, amely Komáromban a magyar tömegektől lakott

amely a Németországon átmenő korridorért és azért a pozni területért akarja kárpótolni magát, amelyet Németország minden jel szerint közelebből visszakér tőle. A francia-lengyel szövetség így csak egy hajszálon függ és az a hajszál is közel van az elszakadáshoz. Érthető, hogy Csehszlovákia így nem tud szembeállani a német követelésekkel és Németország felé tájékozódó politikát folytat. Amint ezt a cseh külügyminiszter berlini tárgyalásai is következtetni engedik.

kisebbségi vidékeken tartandó népszavazás kérdéséről és a cseh-magyar határ kiigazításáról fog tárgyalni. A szlovák küldöttség elnöke Tiso, a szlovák kormány feje lesz, tagjai pedig 3 szlovák és egy kárpátaljai ruszin lesznek.

LENGYEL-MAGYAR IGÉNYEK

(VARSÓ.) A lengyel csapatok elfoglalták a tescheni kerület utolsó részét is. A lengyel lapok a lengyel kérdés mellett a csehszlovákiai magyar kérdéssel is foglalkoznak és a közös magyar-lengyel határ, illetve az ezzel kapcsolatos kérdések gyors megoldását sürgetik. Szintén Varsóból jelentik, hogy a csehszlovák hatóságok kihirdették a rádióállapotot a carbini szénmedencében, amelyet a lengyelek hétfőn, október 10-én fognak megszállani. Londonban a Reuter jelentése szerint hivatalos angol körök a közös lengyel-magyar határra vonatkozó kívánságokat hajlandók támogatni, ha ezek az igények etnikai alapon nyugszanak és a békeigényeknek megfelelnek. Anglia ugyanis védelmezi az etnikai határokat elvét, mert azt kívánja, hogy Csehszlovákia új területének biztosítása mielőbb végleges leszögezést nyerhessen.

A TESCHENI SZÉNMEDENCE

(VARSÓ.) A Teschen-Szilézia-i kerület, amely a lengyeleknek jutott, rendkívül gazdag szénben és csak a múlt évben hét és félmillió tonna szenet termelt, ami egész Lengyelország termelésének 75 százalékát teszi ki.

A SPANYOLORSZÁGI HELYZET

(RÓMA.) A nagyhatalmak elszigetelni készülnek Spanyolországot, de a két küzdő fél nem akar békülni. Ujabb je-

lentések szerint a lord Perth és Ciano közötti tárgyalások mind kedvezőbben haladnak előre és az olasz kormány hajlandó visszahívni az összes spanyolországi önkénteseket, amelynek ellenében Anglia jogilag elismerné az olasz impériumot Abessziniában és biztosítékot adna, hogy a köztársasági Spanyolországból is visszavonja az összes külföldi önkénteseket. Egyetlen nehézség, hogy az angol kormány az olasz impérium elismerését a törvényhozás elé akarná vinni novemberben, míg Róma az azonnali elintézkedést követeli. Valószínű azonban, hogy sikerül megtalálni mégis a megfelelő kibontakozás útját.

Barcelonai jelentés szerint a köztársasági kormány részéről kijelentették, hogy a megbékéltetési tervekről semmiféle hivatalos tudomásuk nincs és idevonatkozóan tervezetet nem ismernek, tehát az ügyben nem is nyilatkozhatnak. Burgosi jelentés szerint viszont Franco tábornok kijelentette, hogy hajlandó már is 30 ezer oldalán küzdő önkéntesnek 30 százalékát elbocsájtani, vagyis mintegy 10 ezer embert. A nemzeti csapatok egyébként Barcelonára repülőgépekkel 250 tonna kenyert, Madridban pedig és a Pireneusok vidékére 345 ezer csomag cigarettát dobtak le.

SENT HÁBORUT HIRDETNEK AZ ARABOK

(KAIRÓ.) Tegnap kezdődött meg a Palesztina melletti propagandát végző pánerab kongresszus tanácskozása, amelyen a szónokok élesen támadták Angliát és szentháború kijelentését javasolták. Eközben igen zajos jelenetek játszódtak le.

FRANCIA-OLASZ KÖZELEDÉS

(PÁRIS.) De Launey párisi községtagja elnök rádióbeszédében méltatta tegnap a francia-olasz barátság jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy az olasz trónörökös pár elfogadja a meghívást és részt vesz az október 10-iki ünnepeken, amelyeken I. Albert belga király emlékművét leplezik le.

ENYHÜL A FESZÜLTSEGEK

(LONDON.) A feszült helyzet fokozatosan enyhül. A biztosító intézetek csökkentették a háborús kockázattal járó biztosítások díjtételeit. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy a főpolgármester kezdeményezésére nagyarányú gyűjtés indult meg, hogy segélyalapot teremtsenek meg a szudéta vidékek elmenekültjei számára.

Japán feltételei

(TOKIÓ.) A japán-kínai békeközlési tészekkel kapcsolatosan a japán külügyminiszter egyik képviselője utalt a csapatok újabb győzelmeire és kijelentette, hogy Hankeu elfoglalásáról nem mondanak le. Csang-Kai-Sekkel semmiféle tárgyalásra nem hajlandók és a békeközlítési tervekről csakis Csang-Kai-Sek marsall személyének teljes kapcsolásával lehet szó.

Mi történt Blücher tábornaggal

(VARSÓ.) A lengyel távirati iroda rigai értesítése szerint Blücher marsall nem let öngyilkos, hanem őt és 43 tábornoktársát a szibériai Szvierdlovskiban letartóztatták, mert ukrainai tartózkodása alatt a távolkeleti hadseregben lázadás tört ki és ennek előidézésével őt vádolják. A 43 tábornok a marsall vezérkarából került ki. Ugyanakkor több politikai megbízottat agyonlőttek s elkobozták azt a kiáltványt, amellyel a marsall azzal vádolta volna Sztalint, hogy Kinában, Csehszlovákiában és Soanvolorszában cserben hagyta a világháborúadalmat. Moszkvában annak híre járja, hogy Vorosizlov marsall közösséget vállalt Blücherrel és kijelentette Sztalin előtt, hogy lemond, ha Blüchert hadbírósság elé állítják. A DNB moszkvai értesítése szerint hivatalos körök mély hallgatásba burkolóznak Blücher sorsáról csak annyit hajlandók elismerni, hogy a marsall már nincs a távolkeleten. A londoni Evening Standard ugyanakkor azt közli Moszkvából, hogy a japán hivatalos Domei iroda egyik moszkvai tisztviselőjét Vinkevicina Viktoriát letartóztatták Moszkvában, mert ez az iroda közölte elsőnek Blücher marsall letartóztatásának híreit.

Porcellán, kristály, nipp, szőnyeg, kép és képeret

végkiárúsítása

még pár napig tart. Áruinkat beszerzési áron alul is kiárusítjuk:

„PAX“

Cluj, Cal. Marechal Foch 3.

Az állami tanítóképződékekben tanítani fogják a kisebbségi nyelveket

Felemelték a buzakiviteli prémiumot

(BUCURESTI.) A kormány gazdasági bizottsága a következő határozatokat hozta: A buzakiviteli prémiumot 12 ezer lejről vagonként 13 ezer lejre emelik. A 13 ezer lejes valorifikációs prémiumot fizetik a 75 százalékos, 3% idegen anyagot tartalmazó gabona után, míg a kevésbé finom minőségűnél esetről-esetre szakértő bizottság vizsgálja meg a gabona minőségét. A 2 százalékos idegen anyagot tartalmazó 80 kilós gabonánál az ár 38 ezer lej a termelő állomáson. Kisebb eltérést itt is engedélyeznek. Az új gabonakiviteli rendszer október tizedikével lép életbe egy hónapra.

A KISEBBSÉGI NYELVEK ÜGYE

A nemzetnevelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a kisebbségi lakosság helyiségekben a tanítóképzői nevelés keretében bevezeti valamelyik legelterjedtebb kisebbségi nyelvet, mint fakultatív tárgyat, hogy a tanítók a lakosság anyanyelvét megismerve, készülhessenek el hivatásuk teljesítésére. A kisebbségi nyelveket a következő fiutartóképződékekben fogják tanítani: A németet Nagyszebenben és Kárásebesen, a magyart Aradon és Marosvásárhelyen, az orosz Kisenevben, a szerbet Temesváron. A tanítóképződékekben Csernovichan a német Kalaze-

váron a magyar, Kisenevben pedig az orosz nyelvet fogják így tanítani.

ÁPRILIS 1-ÉIG

A pénzügyminisztérium közli, hogy a szeszitalok eladásának jelenlegi rendszere jövő év április elsejéig érvényben marad, amikor is a kérdést véglegesen rendezik. Így az italmérési engedélyekre kihirdetett árlejtések eddig az időpontig halasztást szenvednek.

MA 60 ÉVE

(BUCURESTI.) Ma van 60 éve annak, hogy első Károly román király, az ország megalapítója az 1877-78. évi függetlenségi háború után diadalmasan bevonult a fővárosba.

UTAZÁSOK — MEGBESZÉLÉSEK

(BUCURESTI.) Tegnap este Vaida Sándor koronatanácsos hosszabb megbeszélést folytatott Calinescu belügyminiszterrel. Ugyanakkor jelentik, hogy Argetoianu koronatanácsos néhány napra Szinájába ment, továbbá, hogy Mihailache volt miniszter és Iorga professzor Ploestibe, majd Valeni de Muntebe megy. Istrate Nitescu volt külügyminiszter Brüsszélből hazatért, miután Romániát képviselte a légi forgalmi jogokat szabályozó brüsszei nemzetközi kongresszuson.

A repülőgép diadala

Bölcselők és a társadalmi élet megnyilvánulásait kritikával értékelők sokszor gunyosan nevezik ezt a korszakot a pilóták és sofförök korszakának. Valami csufolódo melléklengéssel emlegetik, hogy ennek a lelki kultúrában és szívbéli kiműveltségben mintha a visszahagyatott időnek jellegzetes típusai, a rekordra pályázó gépkocsivezetők, a turaversenyzők, a sofförök és a rekordörületben szenvedő pilóták volnának. Van ebben a megállapításban sok igazság is, de van sok túlhajtottság, mert egyszerű fölényrel és gunyos megjegyzésekkel sem az autók, sem a repülőgépek hőseit nem szabad és nem lehet elintézni.

Ezek a hasábkokon számtalan ízben lesozgettük azt az álláspontot, hogy a mai idők rekordörületét nem helyeseljük, sem a sportok végtelenségig való hajszolását. Az „ép testben — ép lélek” elve alapján kell állania a test nevelésének és minden rekordért való küzdelemnek is. Nem szabad azoknak öncélul lenniük, hanem legyenek mindig figyelemmel arra, hogy az emberi test és lélek a maga igazi erejét akkor mutatja meg, amikor az egyéni sikereken túl, az egyetemesség érdekeit is előmozdítja. Tisztelet és becsület tehát a rekordok hőseinek, de leginkább mégis csak akkor, ha rekordjaikkal az egész emberiségnek tesznek szolgálatot. A többi esetekben már inkább csak a vakmerőséget csodáljuk, de ez a csodálat valahogyan olyan, mint amellyel a cirkuszi artisták legvakmerőbb és legkockázatosabb mutatványainak adózunk, szinte visszafojtott lélegzettel.

A gépkocsinak és a repülőgépnek igazi nagy jelentőségét azonban az a tény adja meg, hogy az emberi közlekedés szolgálatába állítva végeznek fontos hivatást és töltnek be nagyértékű szerepet. Megrövidítik a hatalmas távolságokat, népeknek és nemzeteknek szorosabb összekapcsolódását segítik elő, a gazdasági élet összeköttetéseinek iramát gyorsítják, egyezőval az emberiség érdekeinek érvényesülését siettetik és fokozzák. Nem a harc és nem a rekord a repülőgépnek és autónak főfeladata. Nem az a legfontosabb szerepe a gépmadárnak, hogy bombákat szórjon alá a magasból, hogy légi küzdelmekben állítsa szembe a repülőket, nem az, hogy csapatokat szállítsanak meglepetésszerű gyorsasággal ide, vagy oda a gépkocsik és repülőgépek. Hanem az, hogy az ipar, a kereskedelem, a közlekedés, a nemzetközi forgalom megélénkülését szolgálják és segítsék elő.

A gazdasági és társadalmi élet fejlődő irama szükségessé is teszi ezt a gyorsaságot és éppen ezért örömmel kell fogadni a hírt, hogy a romániai posta vezérigazgatósága a Lares repülőtársasággal megállapodást létesített, hogy ezen túl a postai levélforgalmat a repülőgép igénybevételeivel fogják lebonyolítani. Ez a lépés és intézkedés feltétlenül a gazdasági élet javát szolgálja, a levélbeli érintkezés ütemét meggyorsítja és embereknek egymás közötti közvetett érintkezésének lehetőségét gyorsabbá teszi. Ezzel a ténnyel tehát az aviatika valóban olyan szolgálatot végez, amely az egyetemesség érdekeinek csak előnyére van, közhasznú és közérdekű. Ugyanakkor pedig megerősíti a lelkeket abban a tudatban, hogy a repülőgép nemcsak az utas-, hanem a csomag- és levélzállító forgalomban is jelentősen felhasználható tényező, amely által, mint a jelen eset is bizonyítja, önmaga révén igazolja be hivatásának nagy fontosságát. És pedig békés jellegű fontosságát. Ez pedig annál is örömdetesebb, mert a repülőgépek szerepe az utóbbi időkben túlságosan is csak harci jellegűt öltött. Minduntalan arról olvastunk, hogy a féktelen magasságokban szálló bombadarabok nem áldást, hanem átkot hordoztak szét a világban, pusztító bombákat dobáltak alá és igen gyakran védtelen emberek tömegeinek életét oltották ki. Mi, békesszándékú emberek azonban sokkal inkább szeretjük, amikor arról hallunk hírt, hogy a repülőgép a békés

A külföld őszinte részvétellel osztozik a román nemzet gyászában, Averescu marsall halála miatt

(BERLIN.) Averescu marsall, volt miniszterelnök, koronatanácsos elhunytáról mély megilletődéssel számolnak be az összes németországi lapok. A „Berliner Tageblatt” elismerő szavakkal méltatja Averescu marsall hadvezéri képességeit és megállapítja, hogy a Marasesti mellett lefolyt ütközetben a marsall, mint hadosztályparancsnok tiszteletet szerzett a román fegyvereknek és a román hadseregnek még az ellenség előtt is. A „Völkischer Beobachter” utal arra, hogy Averescu marsallnak jelentős szerepe volt Románia története és kifejlődése sorsdöntő óráiban. A „Frankfurter Zeitung” méltatja az ősz hadvezér kivételes katonai képességeit és azt az általános népszerűséget, amelynek Averescu marsall nemcsak, mint katonahármag, mint politikai vezető is Románia egész lakossága körében érdemelt.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” hosszú vezércikkben közli az elhunyt marsall és kormányfő életrajzi adatait és méltatja kiváló katonai erényeit, nagy politikai felkészültségeit. Ugyanakkor Rómából jelentik, hogy di Sola, Olaszország bukaresti követe

tegnap megjelent a római román követségen és Olaszország nevében őszinte részvételt fejezte ki Averescu marsall elhunytá alkalmából.

Varsóból pedig ezt jelentik: a lengyel kormány és a lengyel hadsereg mély megilletődéssel fejezte ki őszinte részvételt a román kormány illetékes tényezői előtt Averescu marsall halála alkalmából. A lengyel lapok is nagy elismeréssel és meleg szavakkal méltatják az elhunyt hadvezér kiváló katonai képességeit és kitűnő politikai tevékenységét. A marsall temetésén egyébként a lengyel kormány és Olaszország is hivatalosan képviseltette magát.

Franciaország nevében viszont Daladier miniszterelnök küldött bensőséges hangú részvéttáviratot a román nemzet védelemügyi minisztériumnak Averescu marsall halála alkalmából. Badoglio olasz marsall pedig a maga részéről külön részvéttáviratot küldött a román kormánynak. Végül Beck lengyel külügyminiszter Petrescu Comnen román külügyminiszterhez intézett részvéttáviratot a marsall elhunytá alkalmából.

SELECT MOZGÓ

Nagy sikerrel vetíti
DOROTHY LAMOUR
szexuális alakítását:
TURA, A DZSUNGEL SZERELMESE

izgalomokban bővelkedő film, mely a maláj dzsungelében játszódik le. Csodálatosan szép színesfilm.

URANIA MOZGÓ

HARROLD LLOYD
világhírű komikus egyetlen filmje:
Jön a tanár ur!

eddig nem látott szexuális vigjáték, melyen a közkezdelt komikus két éven keresztül dolgozott.

„Nincs kifogása a munkásságnak az új szakszervezeti törvényjavaslattal szemben!”

— mondja Stroia Gheorghe szakszervezeti titkár

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szervezett munkásság körében nagy nyugtalanságot keltett az a hír, hogy Ralea munkügyi miniszter tervezetét készített a jelenleg érvényben levő szakszervezeti törvény módosítására, amely új alapokra fekteti a szakmai testületek működését. A munkásság attól tart, hogy az új törvény esetleg hátrányba hozhatja eddigi jogaival szemben és megszűnik a szakszervezet tényleges érdekvédelmezője lenni.

A széles körökben érintő kérdésben be széltünk Stroia Gheorghe, a Szakszervezeti Tanács tartományi titkárával, aki készséggel adott tájékoztatást Ralea miniszter törvénytervezetéről és annak kihatásairól a jelenleg működő szakszervezetekre.

Az új alkotmány szellemében

— Milyen szempontok alapján készült az új törvény? — kérdeztük.

— Ralea miniszter törvénytervezete az új alkotmány szellemében oldja meg a szakszervezetek helyzetét, bár a jelenlegi törvény sincs ellentétben az új alkotmány rendelkezéseivel. Az új törvény, amely egyelőre csak tervezet alakjában látott napvilágot, lényegében nem változtat a szakszervezetek alapvető kérdéseiben.

A munkásság előterjesztése

— Elfogadják a javaslatot és annak rendelkezéseit?

— Semmi kifogásunk sincs ellene, mert érdekeinkkel az új törvénytervezet nem ellenkezik.

— Meghallgatta-e a miniszter a munkásság előterjesztését az átszervezésre, illetve a törvény egyes rendelkezéseire?

— és alkotó polgári munka elősegítője és nem harci vágyak kielégítési formája, vagy rekordörület megnyilvánulási lehetősége. És hinni mernők, hogy az egész emberiség előtt is sokkal rokon-szenvesebbnek azok a híradások, amelyek arról szólnak, hogy a repülőgép,

nek esetleges módosítására?

— A Országos Szakszervezeti Tanács konkrét javaslatot terjesztett a munkügyi miniszterhez a javaslat rendelkezései kapcsán. Észrevételeinkről terjedelmes emlékiratban tájékoztattuk a minisztert, akivel Fluierás János országos elnök társaságában személyesen is tárgyaltunk. A miniszter határozott ígéretet tett, hogy a törvény végleges formába öntésénél figyelembe veszi előterjesztéseinket is.

A kisebbségi munkások helyzete

— Az új szakszervezeti törvény egyik lényeges pontja az, hogy a munkásságot nemzeti szellemben kell nevelni, mennyiben érinti ez a rendelkezés a kisebbségi munkásokat?

— Véleményem szerint ez a pont nem jelent hátrányt, mert a szakszervezetek eddig is nemzeti alapon működtek és a kisebbségi munkások is ugyanezt a szellemet vallották.

A jogi személyiség ügye

— Egyik nem jelentéktelen rendelkezése az új törvénynek az, hogy a szakszervezetek jogi személyisége a munkügyi minisztérium hatáskörébe tartozik. Mennyiben hátrányos ez a jelenlegi helyzettel szemben?

— Ennél a pontnál sem kerülünk hátrányos helyzetbe. A szakszervezetek megszervezése, jogi személyiségének elismertetése, eddig rengeteg költséget és utánjárást igényelt, úgy, hogy egyes vidékeken lehetetlenné vált a munkások tömörítése. Az új helyzetben ez nem fordulhat elő, mert a szakszervezet működése a jövőben a munkügyi minisztériumtól függ, működésének elismerése pedig sokkal egyszerűbb formák között

a gépkocsi és a technika más vívmányai nem a pusztítás, hanem az alkotás diadalának útjait szolgálják.

Az ilyen diadal valóságosan az — és méltó mindenképpen a legteljesebb elismerésre, mert a technika áldott diadalát jelenti.

történik, mint eddig. Végleges bírálato mondani a törvényről csak annál végrehajtási utasítás alapján lehet — fejezte be nyilatkozatát a szakszervezeti titkár.

(avar.)

Mivel vádolja a Bragadiru sörgyár a brassói Czell-sörgyárat?

(BUCURESTI.) Az ilfovi törvényszék most tartotta meg az első tárgyalást abban a nagyszabású hamisítási és védjegybitorlási perben, amelyet a Bragadiru sörgyár indított a brassói Czell-sörgyár ellen. A vádirat szerint Peter Petrescu, devistei lakos, Czell Frigyes, a sörgyár Bucurestiben lakó vezérigazgatója és Leopold Woloch, a devistei sörgyár vezetője a Czell-sörgyár sörével töltötték meg a sörös üvegeket, amelyekre a Bragadiru sörgyár címeként ragasztották volna fel. A Bragadiru sörgyár ezért a meg nem engedett és a közönséget megtévesztő eljárásért, csalásért és védjegybitorlásért indított pert és nagyszabású kártérítést követel a Czell-sörgyártól. A törvényszék a bizonyítás kiegészítése céljából a tárgyalást december 12-ére halasztotta el.

Bonyodalmak az EKE kiköltöztetésének utókövetkezményei körül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Annak idején részletesen foglalkozott a „Jóesté!” az Erdélyi Kárpát-Egyesület ügyével, melyet a város kitélepitett a Mátyás király szülőházában levő helyiségeiből. A vízmű igazgatósága az Egyesületnek a városból való kiköltözése után 29 ezer lejcs számlát mutatott be, a bérleti idő alatt elfogyasztott vízmennyiség ellenértékeképpen. A számla ellen az Egyesület tiltakozást jelentett be azzal érvelve, hogy a vízdíj fizetése a városaj köztű szerződése értelmében nem a bérlet, hanem a háztulajdonost, a várost illeti. A város ezt az érvelést nem fogadta el, mire az Egyesület a közigazgatási táblához felebbezte meg, mely kimondotta, hogy a város ebben a kérdésben érdekelt fél és így nem hozhat határozatot. Amennyiben pedig mégis követelése van, az Egyesülettel szemben, azt csak rendes bírói uton érvényesítheti.

HAMUPIPÓKE
GYERMEKELŐADÁS
okt. 9. vasárnap d. e. 11.
ÉNEKEK, TÁNCOK!
A DAVILA SZINHÁZBAN!

Malomtulajdonosok figyelmébe!

(BUCURESTI.) A földművelésügyi minisztérium hivatalos hirdetményt bocsátott ki, amelyben nyomtatékosan felhívja az összes romániai malomtulajdonosok figyelmét arra, függetlenül attól, hogy malmukat milyen osztályba sorozták be, hogy október 9-én, vasárnap lejár az a 60 napos határidő, ameddig az összes malomtulajdonosoknak ki kell állítaniuk és be kell terjeszteniük a Központi Gabonaértékesítő Hivatalhoz a malomüzemükről szóló részletes leírásokat. Ennek a leírásnak az elkészítésére a buza értékesítéséről szóló 2786—1937. számú rendelettörvény 5-ik szakasza kötelezi az összes romániai malomtulajdonosokat, akiket, — ha és amennyiben a fentírt kötelezettségüknek nem tesznek eleget — a hivatkozott rendelet szerint az 1938 évi augusztus 9-én kelt módosító törvény 22. szakasza értelmében szigorúan meg büntetnek.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit főváros tanácsa egyhangulag magáévá tette azt az indítványt, amely szerint Chamberlain miniszterelnököt a City diszpolgárává választják meg.

(PÁRIS.) Bonnet külügyminiszter előreláthatólag e hó 15-én utazik Ankarába.

(BUDAPEST.) Az áru és értéktőzsde tovább is tartott. Vételkedv hiányában általános az üzletlenség.

(MARSEILLE) Tegnap két brit közepes geri flottaegység futott be hivatalos látogatásra Marseillebe, ahol a vendégeket ünnepélyesen fogadták.

(BERLIN.) Göring marsall, porosz miniszterelnök rendelet bocsájtott ki, amely a Csehszlovákiától átvett szudéta-német területeket már is a négyéves gazdasági rendszerbe csatolja.

(BERLIN.) 25 tagú görög mérnökcsoporthoz érkezett a német fővárosba. A vendégek a németországi hadászati gépkocsi utak építési módszerét akarják áttanulmányozni.

(STOCKHOLM.) A svéd trónörökös pár hosszabb európai körutra indul. Az utazás magánjellegű lesz.

(BERN.) A svájci szövetségi tanács három hónapra betöltötte a Genfben megjelenő a Journal des Nations című lapot, mivel az sértő formában támadta a müncheni egyezményt megkötő államférfiakat és az egyezményt.

(GRIMSBY.) Grimsby kikötőjébe ma futott be hivatalos látogatásra a „Weser” német hadihajó. A brit hatóságok rendkívül ünnepélyes fogadtatást készítettek elő a tisztikar és legénység számára.

(BELGRÁD.) Ley, nemzeti szocialista közmunkaügyi miniszter Szófiából hazamenet, rövid látogatásra kiszállt a jugoszláv fővárosban.

(TOKIO.) A Hokaido szigeten történt bá nyaszerencsétlenségnek 47 halálos áldozata van. 107 munkást még nem sikerült kiadni és így félt, hogy valamennyien elpusztultak.

(BERLIN.) Hitler kancellár rendeletére általános gyűjtés indult meg a szudéta-német inségek számára.

(BERLIN.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter tegnap felhívást bocsájtott ki a Winterhilfswerk érdekében.

(BERLIN.) Miután Hitler kancellárt tegnap egy rádóbott virágcsokor az arcan könnyebben megsebezte, szigorú rendeletet bocsájtottak ki, amelyben eltiltják a virágdobást.

Színház

Szombaton, október 15-én, este 9 órakor: Lillomfi. (Megnyitő diszladás, Szigligeti 3 felvonásos vígjátéka dalokkal, táncokkal és zenével. Modern színpadra átdolgozta Szabados Árpád. Rendező Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Czoppán Flóri, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Lantos Béla, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár stb. Premier-bérlet 1. szám.)

Vasárnap délután 6: Lillomfi.
Vasárnap este 9: Lillomfi. (Rendes bérlet 1. szám. Irodalmi bérlet 1. szám.)

Hétfő este fél 9: Kék róka. (Herczeg Ferenc világhírű vígjátéka, a „világiradalom nagy vígjátékai” ciklus második darabja. Erényi Böske, Fényes Alice, Nagy István, Mészáros Béla, Lantos Béla fellépésével. Rendező Szabados Árpád. Premier-bérlet 2. szám.)

Kedd este fél 9: Kék róka, rendes bérlet 2. Irodalmi bérlet 2.
Szerda este fél 9: Kék róka.
Csütörtök este fél 9: Kék róka.

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Chicago, a bűnök városa. Monumentális rendezési dráma, fősz.: Tyrone Power és Alice Faye.

EDISON MOZGÓ: I. Kard és kereszt között. (Jobb, mint a 41. brigád.) Fősz.: Errol Flynn. II. Stan és Bran kalandorok és mint valóok. III. Új hirodó. Miki Maus.

MUNKÁS MOZGÓ: Két világsláger. I. Az utolsó szerelem. Marie Bell és Konstant Remy. Román, magyar felirat. II. Ramona. Fősz.: Loretta Young és Don Ameche. III. Híradó. Szombaton, okt. 8-án bál miatt nincs előadás.

ROYAL MOZGÓ: Sonja Henie, a jég primaadonnájának filmje: „A jég tündére”. Partnere: Don Ameche. Számozott jegy elővétel. Telefon: 37-05.

SELECT MOZGÓ: Tura, a dzsungel szerelmese. Főszerepben: Dorothy Lamour és Ray Milland.

JRANIA MOZGÓ: Harold Lloyd: Jön a tanár ur. Vigjáték. A nevetetés királyának legújabb filmje.

TESTEDZÉS

Barátky, vagy Bodola irányítja Románia csatársorát a magyar válogatott ellen?

(BUCURESTI.) A román labdarúgószövetségben komoly előkészületek történtek az október 15. illetve 16-iki román-magyar válogatott mérkőzésre. A vasárnapi bajnoki fordulóra kijelölték a szövetségi ellenőröket, akik a válogatásnál számbajöhető játékosok formáját figyelik meg és észrevételeikről jelentést tesznek a szövetségi kapitánynak. A beküldött jelentések alapján jelölik ki a két válogatott csapatát a magyarok ellen.

A labdarúgószövetségben három féle csapat-formula került előtérbe:

Szezonzáró atlétikai viadalt rendez a KAC

(KOLOZSVÁR.) Erdély legnagyobb multital rendező sportegyesülete, a KAC október 16-án, vasárnap rendezi szezonzáró atlétikai versenyt a következő számokkal: száz, kétszáz, négyszáz, ezer, két ezer méteres síkfutás, 110, 200 méteres gátfutás, távolugrás, magasugrás, rudugrás, hármasugrás, súlydobás, diszkoszvetés, gerelyvetés.

A versenyen kizárólag igazolt atléták indulhatnak. Nevezni dr. Somodi István elnök címén (Vlahuța-ucca 3) október 14-ig lehet. A győztesek a KAC plakettjének ki csinyított mását nyerik.

KAROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE kihallgatáson fogadta Hans von Stuck német autóversenyzőt, aki a legutóbb megtartott feleki versenyen pompás rekorddal győzött. Az uralkodó hosszasan elbeszélgetett a kiűnő autóssal, aki a kihallgatás után megmutatta versenygépét Öfelségének.

I. Szadovszky — Bürger, Felecan — Vintila, Dobra, Szaniszló — Bindea, Barátky, Reuter, Bodola, Dobay.

II. David — Sféra, Albu — Vintila, Fieraru, Nistor — Orza, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Bogdan.

III. David — Bürger, Albu — Vintila, Dobra, Brandabura — Orza, Bogdan, Bodola, Prasler, Dobay.

Lehet, hogy vasárnap a megfigyelők szerepe csak formális jellegű lesz. A válogatóbizottság a három csapat-elgondolás között választ.

Gloria—Arsenal 5:0 (0:0). Bucurestiben a Román Kupáért folyt a mérkőzés.

Megkezdődtek Románia professzionista teniszbajnokságainak küzdelmei. Az első-napi versenyek eredményei a következők: Férfi egyes: Hie Ivan—Constantinescu 6:1, 6:2, 6:2. T. Marinescu—A. Tănăsache 6:1, 6:1, 6:1. Ursan—Marin 6:2, 6:4, Stoelzu—Stefanescu 6:2, 6:4.

Franciaországi portyára megy a bucures tii Rapid labdarúgócsapata a tél folyamán.

Az Echo sport és kulturális egyesület f. hó 8-án, szombaton este az Iparkamara dísztermében rendezi meg szokásos évi szüreti mulatságát, amelyre ezúttal hívja meg a társegyesületeket és a jó szórakozást kedvelő közönséget.

A magyar labdarúgó bajnokság vasárnapi műsora ez: Hungára-Elektromos, Ferencváros-Nemzeti, Újpest-Zugló, Salgótarján-Phóbos, Budafok-Taxisok, Kispest-Szolnok, Bocskai-Szeged.

HIRDETMÉNY.

Az utóbbi hónapokban többször előfordult, hogy borízletemmel kapcsolatban olyan valótlan hírek kerültek forgalomba, amelyek alkalmasak arra, hogy régi és becsületes uton bevezetett üzletem hírnevét elhomályosítsák. Tulajdonképpen a m. t. fogyasztóközönség úgy sem hitte el ezeket a híreket, ismerve szigorú üzleti elveimet és a vásárolt borok minőségét. Én is jól ismerem ezen hírek terjesztőit, de sajnos teljes bizonyítékokat nem tudok szolgáltatni az igazságszolgáltatás számára, hogy nevezett háttérből dolgozó rágalmazók a méltó megtorlást elnyerjék. Tudatában vagyok annak, hogy a m. t. fogyasztóközönség a kellő értékre szállítja le ezen kósa és rosszindulatú híreket és továbbra is ugyanolyan támogatásba fog részesíteni, mint eddig. Biztosítok mindenkint, hogy az általam forgalomba hozott borok minősége versenyen felül áll s áram mindíg arányban állanak a megélhetési viszonyokkal.

PALI BÁCSI BORPINCÉJE
CLUJ, STRADA ȘINCAI 15.

Társaság

0 Szüreti mulatság. A Ruházati-, Textil és Bőrpári Munkások Szakszervezete 1938 október 8-án, szombaton este 9 órai kezdettel nagy szüreti táncmulatságot rendez a Str. Miron Costin 7. szám alatti saját otthonának dísztermében, melyre ezutosis meghív minden munkást és munkásnőt, valamint mindazokat, akik néhány pár kellemes órát akarnak eltölteni.

0 Ünnepi istentisztelet a Regele Ferdinand uti főtemplomban. Szukkoth ünnep első napjain az ünnepi istentiszteletekrendje a következő: október 9-én vasárnap és 10-én hétfőn az esti ima háromnegyed 6 órakor kezdődik. Október 10-én és 11-én hétfőn és kedden a reggeli ima 8 órakor, Musszaff-ima 10 órakor kezdődik. Az utolsó napok imarendjét annakidején külön fogjuk közölni.

0 Az építőipari munkások ma, szombaton este 9 órai kezdettel tartják meg az idény legsikerültebbnek ígérkező táncmulatságukat az Építőmunkás Otthonban. Az építőmunkások teljes számban családtagjaikkal együtt vesznek részt a gondosan előkészített mulatságon.

0 Szüreti táncmulatság. Az Iris-körzeti unitárius imaház Nőszövetsége és ifjúsági egylete 1938 október 8-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel a „Kalandos Társaság” kulturházában (Papiu Ilariu ucca 41. sz.) jótékonycélu szüreti mulatságot rendez.

0 A Református Nőszövetség első üszit templomi ünnepélyét október 9-én, vasárnap délután 6 órakor a hídelvei (Regele Ferdinand ut) ref. templomban a következő műsorral fogja megtartani: Előfőhász gyülekezeti ének: 135. é. 4. v. Bibliaolvasás II. Thesz. lev. 3. r. 1—6. v. Imádság, Az Ur imádsága, az 1. sz. ref. el. iskolások énekkara énekl: Te vagy a napvilágom, vezényel Máthé Ákos ig.-tanító, előadást tart dr. Mester Gábor ig.-főorvos, Böllmann: Priére, orgonaszóló, előadja Rezik Károly. Victor Hugó: Az Isten mindig ott van, szavalja Szabó Erzsébet. Kádár: Oly sok fájdalom van, énekl a Kálvin-énekkar, vezényel Técsy János karnagy, ref. tanító. H. Evans: Elhivatva, szavalja Veronika diakonisszatestvér. VI. Zsoltár szó lőének, előadja Nagy Miklós. Reményik-Rezik: Békesség Istentől, szólóének, előadja Csulak Károlyné, orgonán kíséri Rezik Károly. Gyülekezeti ének: 170. é. 5. v. A begyülő perselypénz a Nőszövetség szegényeket segélyező munkája céljait szolgálja.

0 Tízdekás nap. A „Karitás Napközi Otthon” gyermekek részére 10 dekás nap 1938. október 10, 11 és 12-én. A vezetőség szeretettel kéri embertársainkat: könyörületes jó szívvel járuljanak hozzá 85 gyermek téli élelmiszer-ellátásához. Aki csak egyszer is látta az Otthonban milyen szeretettel nevelik, gondozzák és élelemmel látják el a gyermekeket, szívesen járul a 10 dekás nap gyűjtéséhez. Mentsük meg a éhezéstől, az ucca nevelésétől a gyermekeket. A következő adományokat kérjük: szalonna, zsir, tojás, liszt, cukor, lekvár, alma, rizs, lencse, borsó, káposzta, karalábé, murek, petrezselyem, krumpli. Az adományok beadhatók délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig a következő helyeken: Minerva könyvtárlet Regina Maria 1., Bréver fűszertárlet P. Mihai Viteazul 4., Gaál fűszertárlet Motilor 2., Prezensky péktüzlet N. lorga 9., Török Árpád hentes C. Regele Ferdinand 104., Katona péktüzlet C. Marechal Foch 14., Caritas-iroda I. G. Duca 7., Napközi Otthon Iuliu Cesar 63., Monostori Egyházközség Otthona Mănăstir 14., Szoc. Testvérek Otthona Grigorescu 35.

0 Teadélután. A róm. kath. Női Miszió 1938 év október 11-én délután 5 órakor I. G. Duca 7. szám alatti helyiségében teadélutánt tart. Előadó gróf Bethlen Maria. A tagokat és érdeklődőket szeretettel meghívja a vezetőség.

0 Szüreti bál a Kolping Legényegyletben. A kolozsvári Kolping Legényegylet a régi szokásokhoz és ősi hagyományokhoz híven az idén is megtartja szüreti bálját 1938. október 15-én, szombaton este 9 órai kezdettel az egyet Baron L. Pop ucca 3. szám alatti helyiségében. A bál egészen zártkörű. Azok, akik tévedésből nem kaptak meghívót, kéri a rendezőség, hogy a Legényegylet helyiségében szíveskedjések átvenni.

Seke - sport

(KOLOZSVÁR.) A nemzeti bajnokság intézőbizottsága értesíti az összes csapatokat, hogy a hivatalos (UEC) pálya a I. Mácelar-ucca 24. sz. alatt vasárnap f. hó 9-én egész nap az egyéni bajnokság részé re van fenntartva.

Rádió

VASÁRNAP, október 9.
Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi előadás, reggeli hangverseny rádió híradó, hanglemek, hírek. 9.55: Istentisztelet és prédikáció. 12.10: Déli hangközvetítés, hírek. 13.15: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport és vízállás jelentés. 13.25: Déli hangverseny, Dinciu zenekar. 14.10: Hírek. 15.30: Előadás a gaz dáknak. 19: Időszerrü előadás. 19.17: Szórakoztató zene. 19.58: Sporthírek. 20.30: Lemezek. 21: Előadás. 21.15: Operett-zene, szü netben hírek. 23.15: Lemezek.
Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének, szentbeszéd, szentbeszédet mond dr. Tóth Tihamér püspök. 12.15: Evan. istentisztelet. 13.30: Katonazene. 15: Hanglemek. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Szalonzene. 18: Előadás. 18.30: Hangverseny. 20: Hangképek. 20.30: Zongora verseny. 21 Sporteredmények. 21.10: Színpadi ballada. 23.10: Hírek. 24.35: Jazz-zene, kávéházi cigányzene. 1.05: Hírek.
Budapest II. 21.10: Hírek.

— Emléklést tartott a Román Akadémia. A Román Akadémia ülést tartott, amelyen Averescu marsallról, az intézmény tiszteletbeli és Demonstene Russo professzorról, az akadémia levelező tagjáról emlékeztek meg.

— A bucurestii büntetőbíróság megkezdte működését. A bucurestii büntetőbíróság tegnap megkezdte működését.

Veszedelemes betörő a Gyulafehérváron lövöldöző fiatal emberek egyike

A vizsgálat megállapítása szerint Orleanu Ioan mielőtt Gyulafehérváron lelőtte Seusan közrendőrt, eddig ismeretlen bűntársával Szászsebesen ki akarta rabolni az Erdőigazgatóság pénztárát

(ALBA-IULIA-GYULAFEHÉRVÁR.) Az a nagyszabású vizsgálat, amely a Gyulafehérvár uccáján lefolyt lövöldözés ügyében folyik és amely alkalommal, mint megírtuk, két fiatalember megtámadta Seusan Stefan gyulafehérvári közrendőrt, akit több revolverlövéllyel súlyosan megsebesítettek, most szenzációs fordulatot vett. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a két fiatalember, mielőtt az országúton haladó lovasszekérre felkészült volna, hogy őket Gyulafehérvárra vigye be, betöréses lopást, illetve kasszafurást kísérelt meg Szászsebes városkájában. A két fiatalember éjnek idején betört a kerületi erdőigazgatóság hivatalos helyiségének ablakát és azon keresztül bemászott a pénztárterembe, hogy megfújják a Wertheim-kasszát, amelyben nagyobb összegű pénzt sejtettek. A kasszafurás azonban véletlen különös játéka következtében nem sikerült. Munkájuk közben ugyanis a betörők zajt hallottak a hivatali helyiséggel szomszédos lakásból, amelyben az erdészeti igazgató lakott. Az igazgatónak vendége volt, aki a cselédleány kísért ki és a távozásuk okozta zajtól ijedt meg a két kasszafuró, akik futásnak eredtek.

A betörők az udvaron és a kerten keresztül igyekeztek menekülni az alvinci vasúti állomás felé. Itt nyomuk veszett, de a rendőrség tovább üldözte őket Gyulafehérvár irányában. Menekülésük közben találkoztak a betörők az országúton haladó lovasszekérrel és a szekeret hajtó parasztszöveget arra kényszerítették, hogy vigye el őket Gyulafehérvárra. Utközben — mint megírtuk — pénzváltás ürügye alatt ki akarták rabolni a szekeret hajtó parasztszöveget is, aki Gyulafehérvárra érkezve, jelentést tett a rablási kísérletről az első rendőrszemnek.

A rendőri igazolásra szólította fel a szekér utasait, akik azonban nem engedmeskedtek a felszólításnak. Közben a vitatkozók csoportjához érkezett egy csendőrkapitány, aki szintén gyanusnak találva a fiatalemberek viselkedését és utasította a rendőrt, hogy a kocsi utasait és az asszonyt is állítsa elő a rendőrségre. A csendőrkapitány eltávozott. A rendőr eleget akart tenni a parancsának, a fiatalemberek azonban ellenszegültek. Egyikük revolvert rántott elő a zsebéből és a rendőrről lőtt. A golyó szerencsére célt tévesztett és a közeli kereskedés üvegkirakatát törte be. A fiatalemberek menekülni igyekeztek. A rendőr ekkor üldözte őket, mire az egyik fiatalember újabb két revolverlövéllyel adott le Seusan rendőrről. A golyók most találtak a szerencsétlen ember gyomrába furódtak, aki vértől borítva, eszméletlenül esett össze.

Grahici rendőri a szorongatott helyzetben levő társa segítségére sietett és üldözőbe vette a menekülni igyekvő betörőket. Ezek egyike nyomtalanul eltűnt a vasúti állomás irányában. A

másik bemenekült a közelben levő ház istállójába és onnan több revolverlövéllyel adott le a dörrenések zajára egybegyűlt üldözőire. A dühöngő fiatal-

ember, amikor látta, hogy már nincs menekvés számára, átugrott dr. Colbasi Ioan volt polgármester házának udvarára és ott három revolvergolyót röpített testébe. Vértől borítva eszméletlenül esett össze. Zsebének átkutatásakor igazolványt találtak nála, amely szerint Orleanu Ioan bucurestli származású. Ugy őt, mint Seusan súlyosan sebesült rendőrt beszállították a kórházba, kihallgatni azonban súlyos állapotuk miatt még egyiküket sem lehetett.

A rendőrség most széles körben folytatja a nyomozást Orleanu tetteitársának kézrekerítése érdekében.

Több, mint százszázalékkal felemelték a kartellbe tömörült üveggyárak az ablaküveg árát

(BUCURESTI.) A romániai szakmai iparosokat, a táblaüveg és a tükörüveg kereskedőket, rendkívül kellemetlenül lepte meg a romániai táblaüveg előállító gyáraknak az az intézkedése, amellyel a táblaüveg négyzetméterének árát, az eddigi 47 lejről, váratlanul 102 lejre emelték fel. Az érdekelt iparosok és szakmai kereskedők panaszos levelet jutattak a Románia című lap szerkesztőségének, amely emlékiratban a következőkben foglalják össze sérelmüket és panaszaikat:

A romániai ablaküveg-gyárak megállapodást létesítettek a Scailenben levő ablaküveggyárral és a tordai üveggyárral, amelyek eddig nem voltak a kartell tagjai és ezzel a két gyárral történt megállapodás alapján a 2 mm-es vastagságú ablaküveg négyzetméterének árát az eddigi 47 lejről több mint száz százalékkal felemelték. A gyárak a jövőben ezt az ablaküveget 84 lejért árulják „abgyár”, (a gyárban) amely összeghez még felszámítják a 7 százalékos forgalmi adót, a 3 százalékos képviselői díjat és a szállítási költséget is, úgy, hogy ez az üvegfejta négyzetméterenként 102 lejbe kerül. A 3—7 milliméter vastagságú táblaüveg árát a kartell egyidejűleg a régi

árakhoz viszonyítottan több mint 30 százalékkal emelte fel.

Az emlékirat szerint az ablaküveg árának az idény kellős közepén történt több mint százszázalékos felemelése kizárólag üzérkedés jellegű és a kisiparosok és kiskereskedők, de elsősorban a fogyasztó közönség anyagi érdekének rovására történik és éppen ezért a leghevesebb tiltakozásra készteti az érdekelt szakmai iparosokat és kereskedőket. Az emlékirat elpanaszolja azt is, hogy az ablaküvegkartellbe tartozó gyárak már hat hét óta nem szállítják le a kisiparosoknak és a kiskereskedőknek régi megrendeléseiket és ezeket a rég esedékes áruszállításokat már csak az új felemelt árak mellett hajlandók az üveggyárak teljesíteni.

Az emlékirat elpanaszolja azt is, hogy az üveggyárak még abban az esetben is 35 százalékos áremelést eszközöltek a kisiparosok és a kiskereskedők terhére, ha nemcsak kis mennyiséget rendelnek a gyárakból, hanem vagontételt, vagy félvagon mennyiséget. A szakmai kisiparosok és kiskereskedők erőlyes intézkedést sürgetnek a kormány részéről, az üvegkartell árdragító tevékenységének sürgős megfékezése érdekében.

Barbu Őrnagy, katonai ügyész:

Nem lehet a bíróságot egyéni bosszú eszközeként felhasználni!
Felmentette a katonai törvényszék a szilágycsehi ur-asszonyt, akit nemzetgyalázás miatt jelentett fel nemfizető lakója

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ha az eset nem történt volna meg és nem játszódott volna le a katonai törvényszék előtt, el sem lehetne hinni. Egy szilágycsehi ur-asszony felmond nem fizető román lakójának, ez nemzetgyalázás miatt feljelenté háziasszonyát és tanuként megnevezi magyar szolgáját és szolgálóleányát, míg az asszony a tárgyalás folyamán román tanuval igazolja az országgal szembeni lojalitását. Ekkor lép közbe az ügyész, aki átlát a szítán és felmentést kér. Ezzel megdől a nemzetgyalázás koholt vádjá és az urasszony boldogan fellelegzik.

Két gyermek Amerikában

Az ügy előzményei a következők: Még évtizedekkel ezelőtt történt, hogy Imre Ferenc szilágycsehi lakos kivándorolt feleségével Amerikába. Itt kis vagyont gyűjtött és közben két gyermeke is született, akik amerikai állampolgárok lettek. A férfi közben meghalt, felesége pedig visszatért az országba két gyermekével, akiket azonban vissza kellett küldenie, mert azok mint amerikai állampolgárok nem kaptak tartózkodási engedélyt. Az asszony nem tudott beleenyugodni gyermekei távollétébe: házába vett lakónak egy Victor Petrenciu nevű tisztviselőt aki ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy közbenjár a gyermekek visszajövetelének engedélyezéséért. A tisztviselő beköltözött a lakásba, a hónapok teltek-multak, de nem történt a gyermekek érdekében semmi intézkedés. Az urasszony ekkor felmondott lakójának és kérte a lakbért, de

Petrenciu nem fizetett, hanem feletteseivel feljelentette. Ekkor történt meg az is, hogy az asszony ellen feljelentés érkezett amely azt állította, hogy az urasszony sértő kifejezéseket használt volna az országra vonatkozólag.

Ellentmondó tanuvalomások. Az urasszony most itt áll a bírái előtt és hangoztatja, hogy nem bűnös. Elmondja a vád tanuinak jelenlétében, hogy egyizben arra a kérdésre: mikor jönnek haza a gyermekei, azt válaszolta, hogy nem tudja, de ideje volna már, mert ott úgy élnek, mint a koldusok és nincs hová lehajtsák fejüket. Ebben pedig, véleménye szerint, nem volt semmi olyan, ami a román nemzetet sértette volna. A bíróság ezután kihallgatta Petrenciut, a feljelentőt, aki elmondotta, hogy nem hallotta a kérdéses szavakat, csak a szolgája, Nagy Ferenc. Az elnök behivatja a szolgát.

— Mit mondott az asszony? — kérdi. — Azt, hogy nemsokára hazajönnek a gyermekei — válaszolta a tanu, aki még elmondja azt, hogy arra a kérdésre, hogy mikor jönnek haza, szerinte az asszony azt válaszolta, hogy nincs semmi értelme, hogy hazajöjjenek ebbe a koldus országba. A tanu szándékos vagy szándék nélküli tévedése nyilvánvaló. Az asszony Amerikára vonatkoztatta a koldus szót, a legény pedig Romániára értette.

A legény azonban mégis megesküszik, hogy úgy volt minden, ahogy mondotta, hasonlóképpen vall Petrenciu a jelenetnél jelenlevő cselédleánya is. A

törvényszék kihallgatja özvegy Imre Ferencné védőtánuját, Pop Martint, aki viszont elmondja, hogy az asszony neki éppen arról panaszkodott, hogy gyermekeinek igen rosszul megy kint a sor sa és alig várja, hogy hazahozhassa őket.

Közelép az ügyész

Ekkor emelkedik szólásra a tárgyalógosságaról közismert Barbu Őrnagy-ügyész — Az igazságszolgáltatás nem lehet senkinek sem a bosszu eszköze — mondja. Véleményem szerint az egész ügy inszenzáls, minden alap nélkül és ezért meggyőződve arról az íratok áttanulmányozása alkalmával, hogy a vádlott ártatlan, kérem felmentését.

Maier Titus védőügyvédnek ezek után nincsen sok mondanivalója. Csatlakozik ő is az ügyész kéréséhez és felmentést kér. A törvényszék tanácskozára vonul vissza és pillanatok múlva kimondja a felmentő ítéletet.

A bíróság barna padjai felett a béke és az igazság szelleme lebeg.

(m.)

Dermesztő hideg még nincs, de tűzifát

ajánlatos már most
FRIEDMANN FATELEPÉRŐL
beszerezni! Cal. Mar. Foch 137.
TELEFON 33-01 és 22-86

Érdekes bírósági döntés konverziós ügyben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap hozott ítéletet a tábla Mihail Catrinet beth leni gazda konverziós perében, aki mint katonai nyugdíjas és egy negyedhold föld birtokosa konverziós kedvezményt kért a Mezőgazdasági Banktól, amit a bank megtagadott. Az ügy a tábla elé került és a tárgyalás folyamán a bank képviselőjében dr. Róth Hugó kifejtette, hogy a felperesnek nincsen joga a kedvezményre, mert nem mezőgazdasági adós, csak egy negyedhold földje van, amely meg sem volt adóztatva. A védelem képviselőjében dr. Ioan Fedorca viszont azzal érvelt, hogy a földművesnek joga van a konverzióra akármilyen kicsiny is legyen a földje. A tábla el is fogadta az érvelést és határozatában kimondotta, hogy Mihail Catrinetnek joga van adósságát a konverziós törvénynek megfelelően fizetni.

Szerelmi erőszak-ügy a törvényszék előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi törvényszék negyedik tanácsa tegnap foglalkozott Caian Simion szászfenesi lakos erőszak-kísérleti ügyével. A feljelentő Parasca Alexandru asszony akinek a Monostor külső részében korcsmája van, azzal vádolja a szászfenesi gazdát, hogy ez év február 3-án erőszakot kísérelt meg ellene. A férje munkában volt, a cseléd pedig a péknél, amikor Caian beállított az ivóba. Kihaszánálva az asszony egyedülletét rátámadt és le akarta fogni. Parasca azonban kiszabadult a férfi karjai közül és az udvarra szaladt, ahol segítségért kiabált. Még az nap, a feljelentés szerint az asszony a kiállott izgalomtól, a szülés negyedik hónapjában lévén elvetélte magzatát. A vizsgálóbíró az ügyben számos tanut hallgatott ki, de már az időpont körül itt is sok ellentmondás merült fel. Azt viszont az asszony is beismerte, hogy Caian nem ütötte meg, míg orvosi bizonyítvány szerint Parascané testén akkoriban ütések nyomai látszóttak. A vádlott pedig azt állítja, hogy tanui vannak annak bizonyítására, miszerint az asszony érdeklődött vagyoni állapota felől és állítólag 10.000 lej ellenében hajlandó lenne a feljelentést visszavonni. A tegnapi tárgyaláson azonban a vádlott nem jelen meg, mire a törvényszék a tárgyalást dr. Moldovan Valer védőügyvéd kérésére elnapolta.

Ouja egészséget
HORIA
bedörzsöléssel.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

34 éves keresztény, intelligens, finomlelkű férfi, ugyan olyan nő ismeretséget keresi házasság céljából. Fényes üzlet és állás van. Szeretetre vágyom. Jellege: „Boldoggá akarom tenni” a kiadóban. (1119)

SZÖRMÉT bizalommal Mandelbaum szücsnél, Cal. Reg. Ferdinand 20. alatt vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti árban. (1088)

ADÁS-VÉTEL

FIGYELEM! Nagy választékkal rendelkezem nagyjövedelmű bérházakkal, családi és villaházakkal, építésre alkalmas telkekkel a város bármely részében. Kérem bizalommal felkeresni a szolid alapon vezetett **ELIÁS** ügynökséget, Str. Baritiu 20., ajtó 2. (V1107)

ELADÓ sürgősen 140.000 **LEIT JÖVEDELMEZŐ** kitűnő építményű 40 **LAKRÉSzből** álló bérház. Alkalmi vétel, értékes alul 1.100.000 lej. Ért.: **ELIÁS** ingatlanforgalmi irodánál Str. **BARITIU** 20., ajtó 2. (V1108)

ELADÓ Bravilor uccában kétszobás, összkomfortos kertes villaház 500 ezer lejért. Marzescu-uccában négyszobás és 2 szobás komfortos villaház 1.250.000 lej. Grecianu uccában négyszobás, komfortos és kétszobás, előszobás kertes villaház 1.200.000 lej. Ért.: **ELIÁS** ingatlanforgalmi irodánál, Str. **BARITIU** 20. ajtó 2. (V1109)

ELADÓ belvárosban négy és kétszobás, komfortos, értékben növekvő, kitűnő építmény 1.200.000 lejért. Sétátér mellett nagy emeletes ház husz lakrészszel 10 százalékos jövedelemmel 850.000 lejért. P. M. Viteazul mellett háromszobás, komfortos családi ház 650.000 lej. Horea uccában 1 szoba, konyha, kertes ház 65.000 lej. Ért.: **ELIÁS** ingatlanforgalmi iroda, Str. **BARITIU** 20. ajtó 2. (V1110)

FÜSZERÜZLET berendezéssel, áru nélkül azonnal átvehető, nagy forgalom. Str. Pietroasă 44. (1015)

HÁZ eladó Clujon belvárosban, villa két lakosztállyal családi okokból előnyös feltételekkel. Cim: Regina Maria 48., házmes tennél. (1017)

VARRÓGÉP Singer-féle kétfiókos, sülyesztővel, csaknem új állapotban előnyösen eladó. Cim: Str. Goga 5., földszint balra. (1018)

2 **DRB.** ajtó, 2 drb. ablak tokokkal és 2 drb. szép függőlámpa jutányosan eladó. Str. Petrovici 8. (1020)

BUTORAKTAR Gen. Poetas 15., mindenféle butorok nagy választékban olcsón eladók. Bizományt, beraktározást vállalok. Használt butort veszek. (1023)

KERESÉK megvételre kávéházi felszereleket, jégsekrényt, kasszát, pultokat. Cim: Universitati 5. Stein. (1033)

VILÁGOS topolya és barna butorok, recamierek, Schröber-fotelek, hencserek olcsón eladók. Str. Dogarilor 3., Szabó. (1037)

UJ Neumann bicikli eladó. Str. Dragos Vadă 34. (1038)

FIGYELEM! Belvárosban emeletes bérház 10 százalékos nettó jövedelemmel 870 ezer lej, központban 60.000 lej évi jövedelem mel 520 ezer lej, villasorban 2 szoba, fürdőszoba komfort 400 ezer lej azonkívül nagyon sok 8, 10 százalékos jövedelmező házak. Kamilli, Str. Baritiu 20. (1041)

HIDMÉRLEGET 5-10.000 kg. hordképest venni. „Hidmérleg” jellegre. (1050)

MODERN 2 szobás összkomfortos új családi ház bankteherrel eladó. Cim: Str. Oăsanu 34. (762)

UJONNAN épített ház kettő szoba, konyha 120 ezer lejért eladó, bankteher is van rajta, családi okok miatt. Értekezni: Str. Călugăreni 9. (1052)

KÉTHOLDAS gyümölcsös 3 szoba, konyha mellékhelyiségek, villanyvilágítás a városi téglagyárak mellett eladó. Értekezni Foto Agostonnál, Cal. Regele Ferdinand 40. (1053)

ANTIK szalongoarnitura jókarban eladó. Megtekinthető 9-11-ig. Str. Mico 30. (N65)

MÉLY gyermekocsi eladó. Str. Mășinistilor 10-b. (1057)

CSEKÉP Dániel és oszlopkályhák és egy fürdőház és antik kandalló eladó. C. Reg. Ferdinand 117. (1059)

HÁLÓSZOBA eladó. Cal. Motilor 22. I. em. (N122)

VADONAT új dióbetétes politurosozó eladó. Str. Petru Rares 10. (N120)

HÁLÓZATI rádiómért ki mit ajánl fel cserébe? Cavalerilor 6. déli órákban. (N118)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetünk, olcsón eladunk. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (N114)

ELADÓ a Motilor ut környékén egy 408 négyzetméter területű szép napos, jó-fekvésű ház hely bekerítve. Érd.: Sándornál, Cal. Victoriei 13. (N117)

JÓKARBAN levő, használt butorok eladók. Saguna 24. ajtó 4. (N116)

HA házat, villát, parcellát akar venni, úgy forduljon bizalommal a legrégebben fennálló ingatlanforgalmi irodához, a város bármely részében legkisebb családi háztól a legnagyobb bérpalotáig igen nagy választékkal rendelkezem. Kamilli, Str. Baritiu 20. (1042)

FÜSZERÜZLET berendezés, fűrészporkályha eladó. Str. Saguna 16. (N113)

ELADÓ rézagy sodronybetéttel, éjjelszekrény, Singer varrógép, ebédlikredenc, asztal 6 székek falióra, háromajtós diófa szekrény, tükör, összecusukható konyhaág és konyhaasztal, márványasztal. Bolintineanu 16. (N108)

FÉRFI szabó és más női varrógépek olcsón eladók. Cal. Traian 51. (1087)

EGY őszi, egy téli férfikabát, egy női bunda és 2 fotel olcsón eladó. Str. Bădescu 3. (1091)

NAGY kétkerekű taligának a leszerelt vasalkatrészei, erős vastengellyel eladók. Cal. Decebal 45., üzlet. (1095)

SÜTETKÉK, mély gyermekocsi eladó. Str. Dr. Shenchea 7. (1096)

FILE, ágyterítő, sztor, ebédlikabrosz eladók. Cal. Traian 31. ajtó 11. (1098)

UJ üzleti redőnyök legolcsóbb beszerzési helye, valamint mindennemű javítások. Speciális autogen hegesztés Str. Dacia 7. Taga. (1099)

GYERMEKKOCSI mély, jókarban levő eladó. Str. Fântânele 12. (1100)

ELADÓ rokamier, egy asztalka két székek. Megtekinthető Hotel Victoriában Óvár. (1101)

ELADÓ barna, puhafa ikerágy, éjjelszekrény, nagy tükör, kis főzőkemence 350 (csak vasárnap) Str. Albinei 41. (1102)

ELADÓ 2 ócska ablak üveggel. Str. Aventuriosă 16-a. (1104)

SZOBA, konyha, speisz, veranda sürgősen 62.000 lejért eladó. Str. Horea 134-a. Javitónál. (1118)

SÁRGA hajtó-kocsi és festett szekér eladó. Str. Andrei Ady 4. (1114)

UJ asztal eladó. Str. Amurg 42. (1106)

ELADÓ sürgősen 2 vakolatlan szoba, 1 konyha, speisz 496 négyzetméter területben, országút mellett, sarokház, megfelelő üzletnek is. Str. Banatului 131. Érd.: Anton Pan 6., Szoda gyár. (1060)

HÁZAT, (vagy félházat) vennék. Ajánlatot „65.000 lej készpénz” jellegre a kiadókba kérek. (1063)

HASZNÁLT téglát vennék. Ajánlatot „Tégla” jellegre a kiadókba kérek. (1064)

ELADÓ szépirodalmi művek, új ágypárnák, madár kalicka, 6 lapos tányér, kézimunkák. Str. Fântânele 35. Szembe a kapuval. (1065)

HÁZILAG frissen tépett és kemencézett libatoll sürgősen eladó. Cluj, Str. Cicio Pop 48. háztulajdonosnál érdeklődni. (1066)

EGY jóforgalmu bodegához társnőt keresek. Cal. Reg. Ferdinand 37. (1067)

ELADÓ jókarban levő antik szalongoarnitura, ebédlik, szőnyeg, sezlontakaró. Avram Iancu 24. vaskapu szuterin. (1068)

OLCSÓN ELADÓ egy jókarban levő egész régi hegedű. Str. Pietroasă 17. 1072

ELADÓ Str. Dunării részben 1000 négyzetméter telek hely bekerítve 40.000 lej. Ért.: Str. Gen. Poetas 2. jobbra, 3. ajtó este 6-7 között. (1075)

ELADÓ egy darab dupla ajtó, 2 darab ablak üvegezzve. Ért.: Str. Vladimirescu 17., házfelügyelő. (1076)

PIANINÓ eladó. Cal. Marechal Foch 127 (N87)

HORDÓK, fűrészporkályha, orosz tea-főzők, üvegeknek való ládák, 20 literes borszűrő, Saitz-féle vasúti üstházzal eladó. Cal. Reg. Ferdinand 82. pince, délután 3-5. (T1405)

ELADÓ Motilor-uton jövedelmező ház, áll 10 szobából 660.000 és Garibaldi 21. egy modern villa. Cim: Garibaldi 21. (Grigorescu negyed.) (N91)

KOMPLEKT ebédlik, aranyrámas tükör eladó. Cal. Motilor 7. (N92)

GYERMEK sportkocsi modern teljesen új eladó. Str. Fântânele 12, Szilágyi. (N98)

ZONGORA bérbeadó, divány, szekrények könyvek, képek, asztalok, libatoll eladó. Filipescu 1. I. emelet balra. (N101)

KEVESET használt motorkerékpárt (esetleg oldalkocsival) vagy kis autót veszek. Ajánlatot ár- és márkamegjelöléssel „Motor” jellegre kérek a Novába. (N104)

HEGEDŰ eladó. Érdeklődni Str. Baritiu L. Pop 3, délelőtt 10-ig. (N103)

KÖZÉPNAGYSÁGU vaskályhát veszünk Globus, Str. Clemenceau 2. (1677)

ÁLLÁST KERES

GYERMEK gondozását vállalom. Str. Napoca 17. Colonia Iris. (1016)

KÜLFÖLDI urinó társalkodónőnek menne, vagy nevelőnőnek délutánra. „Francia angol” jellegre kiadókba. (1039)

HÁZMESTERI állást keresek pakurafűtés, víz- és villanyszereléshez értek. Cim a kiadókban. (1047)

ROMÁN, magyar, német gépirőző, kereskedelmi akadémiái végzettséggel állást keres. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre a Novába kér. (N89)

ASZTALOS tanulóknak adnám 15 éves fiamat. Konnerthné, Str. Viilor 32-a. (N110)

ÁPOLÓNÓ állást keres privát beteg mellé helyben vagy vidéken. Cim a kiadókban. (1086)

KÖZÉPKORU urinó román, magyar, német, francia nyelvvel és zongoratudással elmenne jobb házhöz nevelőnőnek. Leveleket „Vidékre is” jellegre. (1089)

KÖZÉPKORU megbízható jobb nő 8 éves kislányával csendes otthon keres, esetleg kis szoba ellenében pár órai takarítást, vagy gyermekgondozást vállalna. Cimeket „Erkölcstisztelő” jellegre kiadókba kérek. (1116)

ÁLLÁST KAPHAT

TANULÓT felvesz Kovács cukrász. Str. Saguna 24. (1035)

TANULÓLÁNY vagy fiu felvétetik. Kiss szalon, Str. Regina Maria 36. (1056)

SZÉPEN és gyorsan varráló leány paplan varráshoz felvétetik. Cal. Marechal Foch 94-A. (1062)

ÜGYES varrólány felvétetik. Cim a kiadókban. (N102)

PORTÁSNAK keresek egy víz-, villany szerelőt. Cal. Regele Ferdinand 53. (1080)

ÜGYESKEZŰ munkálányokat és egy kifizető kisleányt keres állandó munkára Lázár Boriska, Nic. Popea 19. (N115)

JÓL főző nő azonnal felvétetik. Calea Motilor 6. (N109)

KIFUTÓFIUT felvesz a „Foca” bordszalmú üzlet, Str. Regina Maria 45. (1090)

HÁZMESTERT keresek bérházba. Víz-szerelők előnyben. Cal. Reg. Ferdinand 93. (1103)

KIFUTÓLEANYT felvesz fehérneművarrodára. Str. St. O. Josif 1. (1103)

POLOSKÁT

LEGJOBB MÓDSZERREL

DEÁK mérnök

PIATA UNIRII 7. TELEFON: 1717.

KIFUTÓLEANYT felveszek kalapüzletbe. Sigmondné, Str. Matea 5. (1111)

PERFEKT férfi fehérneművarrónót felvesz a Kalapkirály, P. Unirii 24. (1115)

KÜLÖNFELEK

ÉVEK óta bevezetett iparvállalat 200 ezer lejes finanszírozó társat keres. „Tőke biztosítva” jellegre. (1021)

SZÁMTANTANÁR órát ad mennyiség-tanból, algebrából, geometriából, trigonometriából. Románul is. Cim a kiadókban. (1032)

VÁLTOZATOS jó házikoszt kapható Str. Iuliu Maniu 29., földszint. (1044)

BÉRLŐTÁRSAT keresek központi üzlet helyiségekbe. Cim a kiadókban. (1054)

RITKA, mint a fehér holló, az olyan női kalapszalonn, ahol minden igényt kielégítenek. Hogy létezik ilyen, minden nő meggyőződhetik, ha felkeresi a Feminát, Cal. Regele Ferdinand, kis hid mellett. (1055)

ELVESZETT egy kis fehér borzos pinsikutyát, megtalálóját adja át Str. Trecoare 17. 100 lej jutalom ellenében. (1079)

NŐI kalap formálása 20 lej, átvásalása 15 lej. Cal. Marechal Foch 92, emelet. (1084)

ELCSERELNEM kettő belvárosi ingatlanomat budapesti házzal 3.000.000, esetleg egyiket 1.600.000 vagy 1.400.000 lej értékben. Ajánlatokat „Házcsere 28” a kiadókba kérek. (1073)

HÁZAKHOZ ajánlkozok géppel finom ízlésű kabát, felsőruha, fehérnemű és gyermekruha varrónő, pontos és gyors munkaerő, vidékre is. Cimeket kérem a Novába. Str. Memorandului 16, Zilay Irma jellegre beküldeni. (VN100)

LAKÁSFÉREGTELLENÍTÉSEKET tökéletes eredménnyel eszközöl „Polynea” kémiai laboratórium Paragáz-osztálya. Teljes szagtalanítás. Str. Consiliul National 3. (Főposta mögött) Miniszterileg autorizálva. (N106)

TRAFIK a központban kiadó. Cim a kiadókban. (1097)

TÁRSAT keresek 20.000 lejtel pipercikkek gyártásához. Érdeklődni vasárnap 9-12 d. e. Marton Bandi, Str. Gen. Gherescu 7. (1112)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ lakás 2 szoba, konyha, speisz, nagy pince, jó és szép kertes helyen. Str. A. Vlaicu 7., az emeleten. (1022)

EGY jobb leány lakást kaphat fürdőszoba használattal. Cal. Victoriei 79. (1024)

KÉT szoba, konyha, terrász azonnalra kiadó. Str. Pop de Băsești 18. (Ezer lej). (1025)

KÜLÖNTELKEN központhoz közel 2 szobás komfortos kertes ház kiadó. Cim a kiadókban. (1027)

EGY szoba műhelynek kiadó. Str. Baritiu 4. (1028)

KÉT szoba, konyha lakás központban kiadó. Str. Baritiu 4. (1029)

KIADÓ 2 szoba, konyha mellékhelyiségek november 1-ére, egészséges, jó lakás, havi 1200 lej. Str. Gen. Grigorescu 57. sz. (1030)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó 2 urinóknak vagy urnak. Str. Masaryk 42. szám. (1036)

SZÉP tiszta szoba, konyha kiadó. Strada Oăsanu 93. (1040)

DERMATA mellett egy szoba, konyha, veranda azonnal kiadó. Str. Preotul Opris 7. Értekezni Str. Pietroasă 5. Stratunénál. (1043)

EGY nagy szoba balkonnal, mosdófülkével november elsejére kiadó az Elisabeta 32. alatt. Érdeklődni: Házfelügyelőnél. (1045)

BELVÁROSI villában szép butorozott szoba kiadó. Str. Gojdu 5. (1046)

KIADÓ azonnal különbejárattal kis torony-szoba főzőkemencével, kamrával, villanyal 350 lej. Str. Oăsanu 74. (1048)

MŰHELYNEK kiadó két világos helyiség. Cim: Löbli, Gh. Baritiu 18. (1049)

EGY uccai nagy szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségek nov. 1. vagy okt. 15-re kiadó. Str. Vlahuța 2. (1051)

KIADÓ külön telken 2 szoba, konyha előszoba, mosdófülke, gyümölcsös kerttel novemberre. Érd.: Cal. Reg. Carol 22. (768)

KÜLÖNBEJÁRATU napos butorozott szoba (2 személynek) fürdőszobával kiadó. Cal. Regele Carol II. 65. (840)

PARKETTES egy szoba, konyha, előszoba kiadó. Cal. Motilor 7. (878)

SZÉP különbejárattal, butorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Str. Maiorescu 4. (882)

GYÁR- és műhely-helyiségek kiadók. Érdeklődők cimeit „Raktár” jellegre kiadókba kérem. (618)

KIADÓ 3 szoba, konyha, fürdő és előszoba. Cal. Motilor 75. (895)

HÁROM szoba, konyha, komfortos lakás azonnalra kiadó. Str. Pietroasă 5-a. (915)

SZÉP üres szoba kiadó november 1-re. Str. Fântânele 56, balra alsó csengő. (415)

KIADÓ kertes házban 2 szoba, konyha hozzávaló mellékhelyiségek. Str. Episcop N. Ivan 36. (876)

MODERN nagyon szép 4 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Str. I. G. Duca 3. (891)

KIADÓ nagyon szép modern 2 szobás komfortos lakás november 1. Str. I. G. Duca 3. (890)

KIADÓ 2 szoba, komfortos és 1 szoba, konyha lakások belvárosban. Értekezni: Dr. Borda ügyvédnél, Cal. Marechal Foch 40. szám. 6 (897)

KIADÓ nov. 1-re két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba. Cal. Reg. Ferdinand 23. I. em. Ért.: Mercantil cégnél. (937)

KIADÓ november 1-ére Opera közelében villanegyedben napos, csendes parkírozott udvarban, új házban két szoba, konyha és egy szoba, konyha komfortos lakások. Cim a kiadókban. (849)

KIADÓ egy szoba, konyha, speisz, előszoba. Str. G. Tamas 6. (955)

SZÉP nagy szoba, előszoba, fürdőszoba garconier nov. 1-re kiadó. Str. Gojdu 9. (962)

KÉTSZOBÁS, összkomfortos, kertes külön villa november 1-re kiadó. Str. Iulian Pop 1. (963)

SZOBA, konyha külön telken kiadó 600 lejért. Cim: Mende! bakkanccsátor, P. M. Viteazul. (975)

SÜTŐDE, szoba, konyha olcsón kiadó Cim a kiadókban. (974)

Hirek

NAPTÁR. 1938. Október 9, Vasárnap.
Róm. kat.: Dénes. Prot.: Dionisius.
Ort.: Sf. Ap. Iacob. Izr.: 14 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉT!

→ Téli felruházás az Árvagondozóban. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó kolozsvári helyicsoportja a gondozása alatt álló gyermekek téli felruházására már is megtette a szükséges előkészületeket. Ezen akció során a gyermekek ruhát, télikabátot és cipőt kapnak. A szükséglet összeírása már most megtörténik, vasárnap, folyó hó 10-én kerül sor a cipők mértékfelvételére. Felhívjuk az érdeklő gyermekek hozzátartozóit, hogy a regisztrált árvaakat a jelzett napon délelőtt 10 órakor küldjék el az intézet helyiségébe, Paris ucca 36 szám alá. — Erdélyi Zsidó Árvagondozó kolozsvári helyicsoportja.

a VIII-ik világcsoda

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 8-án szombaton reggeltől október hó 15-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Memoranduluj ucca; Dr. Olariu, Regina Maria ucca; Minerva, Regele Ferdinand ut; Dr. Rusu Aurel gyógyszerára, Cipariu ucca.

— Időjárásjelentés. A bucarestij időjárásutató intézet jelentése: Növekvő légnyomás váltakozó ég, hőmérséklet-csökkenés, reggeli köd várható.

— JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT. Rozák bőrtüzetben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

FEIERWERGER KLÁRA

okleveles tánctanárnő és

FAZEKAS KATÓ

TÁNCISKOLÁJUKAT MEGNYITOTTÁK!

Magánórak és zártkörű kurzusok. Köszörök minden vasárnap d. u. 4 óráig este 9-ig. Jelentkezni lehet a nap bármely szakában Str. Berde 2. földszint 5.

— Újabb bírságokat rótt ki a román személyzet alkalmazását ellenőrző bizottság. Bucarestből jelentik: A román személyzetnek a vállalatban való alkalmazásával foglalkozó bizottság tegnap ülést tartott, számos vállalat ügyét vizsgálta felül és több bírságot és figyelmeztetést róttak ki. Majd a jelenlegi törvény módosítására vonatkozó javaslatot tárgyalta, amely szorosabb együttműködést létesít a bizottság, a többi minisztériumok, valamint az egyéb szakmai szervezetek között

3 szobás összkomfortos lakás str. Băli elején november 1-re kiadó. Érdeklődni Familia kenyérgyárnál, C. Traian 40. sz.

— Borzalmas bűntény Braila mellett. Braila mellett, Greci községben Jon Jon 52 éves zöldsejkerti pásztor ittas állapotban összevesszett Paraschiva Colea gazdálkodóval. Jon Jon előbb megpofozta társát, majd összeszurkálta, amíg sérüléseibe belehalt, majd lefeküdt a halott mellé és reggel nyugodtan aludt. Reggel az áldozat gyermekei találták meg holtan apjukat. A gyilkos a Duna-torkolat felé elmenekült és a csendőrök most üldözik

Október 15.-én, szombaton ünnepélyesen megindul a kolozsvári magyar színházi évad

— A megnyitó előadások játérendje —

Mint értesülünk, a Thalia együttese jövő szombaton érkezik haza, hogy ünnepélyesen megnyissa az új színházi évadot. Három hét óta, egészen páratlan sikerű temesvári, majd nagyváradi vendégszereplése alatt tanulja az együttes a megnyitó előadások műsordarabjait. Mind a prózai mind az operett-együttes kemény munkával készült fel az új évad új feladataira. A játérend a kolozsvári közönség magas igényeihez igazodik s minden színpadi műfajból kiválogatja a legkitűnőbb darabokat.

A megnyitó előadás műsorán „a világirodalom nagy vigjátékai” ciklus első darabjaként Szigligeti halhatatlan Liliomfi szerepel. Kitűnő alkalom annak igazolására, hogy „a magyar vigjáték atyjának” ez az alkotása, ha megfelelő modern színpadi beállítást nyer, ma is maradéktalan gyönyörűséget jelent. Szabados Árpád dolgozta át mai színpadra a Liliomfi-t, amelynek korszerű zene-, ének- és táncszámai nemes és szép feladat elé állítják az együttest. Liliomfi egyben jó alkalom a színház új

primadonnájának, Krémer Mancinak bemutatkozására is, aki mellett a színház számos vezető tagja jutott ragyogó feladatokhoz.

A ciklus második darabja a világsiker aratott ujjászületett Herceg Ferenc vigjátéka, a Kék róka. Ismeretes, hogy ez a tökéletes művészettel megalkotott vigjáték a világ szinte minden nagy színpadán új életre támadt. Egyedül a Nemzeti Színház Kamara Színháza 226 előadásban játszotta az elmúlt évadban s az idén is a Kék rókaival nyitotta meg kapuit. A Kék róka ismét játékre kerül most nálunk is, bizonyára a közönség nagy öröme.

Az évad során következő ujdonságai Csathó Kálmán Fűszer és csemege, Bókay János Ragaszkodom a szerelemhez című vigjáték-ujdonságai lesznek, közben pedig az operett-együttes Erdélyi Mihály Légy enyém mint régen volt s Szilágyi László és Márkus Alfréd Nem leszek hálátlan című nagyszerű zenés darabjait mutatja be.

— MA ORSZÁGSZERTE SZÁMBA VESZIK A SZÖRMEÁRUKAT. A pénzügyi minisztérium elhatározta, hogy ma, október 9-én a pénzügyi hatóságok vegyék számba leltárszerűen a gyárakban és műhelyekben található szörmeárut, továbbá a szörmebehozattal foglalkozók hasonló árukészletét is.

DEANNA DURBIN

— Őszi lóversenyek Jucul de Jos-Alsósúkon. A múlt évben felújított őszi lóversenyeket ezidén vasárnap, október 9-én délután fél 4 órai kezdettel tartják meg a bonchidai állami ménés 3 és 4 éves csikóival. A tavaszi galoppversenyeken szereplő kancák ezúttal kocsiversenyben vizsgáznak 10 km.-es távon. Helyezésekért aztán annál nagyobb lesz a küzdelem. A tavaszi kocsiversenyeken indult angol félvér, Furioso North-Star és Nonius ménék háromézer méteres vágtaversenyben indulnak vér- és súlycsoport szerint. Szép verseny lesz az öt Alfa angol telivér utánnevelt csikók versenyé. Nemkülönböztetve a népes mezőnyű, — 9 ló — Vulkan Nonius és Nonius mének versenyé is heves küzdelmet ígér. A vadász díjugratásban 10, különböző koru mén indul. A többi vágta-számból kiemelkedik a 3 éves telivér csikók Derby-távrá kiírt versenyé. Kolozsvárról és Désről alkalmas vonatjáratok vannak, úgy az oda, mint a visszautazásra. A tíz, illetve husz lejes program megváltása kötelező

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

NAGY száraz pincehelyiség a piac közelében kiadó. Str. T. Vladimirescu 17. sz. alatt. Ért.: ugyanott házmesternél. (1002)

KIADÓ egy szoba, konyha, speisz, víz bent van és egy üzlethelyiség, Strada Massaryk 44. Érd.: Reg. Maria 24. fűszerüzletben. (N64)

SZOBA, konyha, speisz azonnal kiadó. Str. Reg. Maria 43. (N78)

HÁROM szobás, komfortos lakás, villanegyedben nov. 1-re kiadó. Str. Mărzescu 15. (1014)

KIADÓ jóforgalmu Bodega-Restaurant, összes engedélyekkel azonnalra is. Cal. Traian 14. (936)

EGÉSZSÉGES világos szoba, speisz kiadó. Str. Oituz 26. (1001)

KIADÓ belvárosban 2 szoba, konyhás lakás. Eladó nagy főzőkemence. Str. Săguna 24. (991)

KÉT szoba, konyha, esetleg butorral, fűdősoba használatra kiadó. Wirth zongora bérbe kiadó. Str. Budai Deleanu 2-c. (989)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Sopor 8. (976)

KIADÓ November 1-re Str. Rozeti 16. 1 szoba, konyha, speisz havi 1000 lej. (1008)

— Mit veszítettek a csehek a szudéta-német vidékek lecsatolásával? — írja a „Magazin”, Rajnay Tibor pompásan szerkesztett színházi- és társadalmi riportlapja, amelynek legújabb októberi száma érdekes és bő tartalommal most jelent meg. Főbb cikkek: Kolozsvár 13-ik polgármestere nyilatkozik. — Okt. 15-én a „Liliomfi”-val kezdí idei szezonját a kolozsvári Magyar Színház. — Nyíró József nem vállalja az erkölcsi felelősséget az „Uz Ben cze” filmért. — Solymosán Magda örökre lemond a nyilvános szereplésről. — Millyen ujdonságokat mutat be a színház? — Hogy futott be egy vasesztérgályos az Erdélyi Helikon drámapályázatán? — Miért nem szerződött Kolozsváron Kovács György? — A „Magazin” Hans von Stuck, Koós Károly, Nyíró József, Kovács György és Stefanidesz József fényképeit is közli. Az izléses kiállításban megjelent 20. oldalas „Magazin” 5 lejtért minden trafikban kapható.

LEOPOLD STOKOWSKI

Garbo férje.

— Tatar Coriolan lett az Országos Orvosszövetség elnöke. Mint Bucarestből közlik az Orvosszövetség központi bizottsága a szövetség elnökévé dr. Tatar Coriolan kolozsvári egyetemi tanárt választotta meg, ami orvosi körökben általános nagy meglepetést keltett.

— Németország kölcsönt ad Törökországnak. Ankarából jelentik: Németország elvileg 150 millió márka kölcsönt engedélyezett Törökországnak külföldi közérdekű beruházások, továbbá katonai és ipari cikkek töle történő vásárlására.

KÜLÖN telken szoba, konyha, speisz, pince vízzel, villanyal kiadó. Str. Maramures 16. (1007)

KÉT kisebb szoba, esetleg butorozva azonnalra kiadó. Cal. Moșilor 115. fenn a villában. (1081)

ELEGÁNSAN butorozott szoba fűdősobával 1, vagy 2 személy részére kiadó. Decebal 3., földszint. (1082)

ÜRES nagy szoba, fűdősoba használatra nov. 1-re kiadó Str. Pietroasă 14-c alatt. (1093)

KIADÓ nov. 1-re szép uccai üres szoba Cal. Decebal 45. üzlet. (1094)

KIADÓ szoba, konyha. Ért.: Grün, Str. Cotita 6. (1105)

KÖZPONTBAN 2 szoba, komfortos és 1 szoba, konyha azonnal kiadó. Str. Anderi Ady 4. (1113)

SZUTERIN helyiség 15x5 és egy pincehelyiség raktárnak vagy borpincének kiadó. P. Abatorului 1. (1117)

KIADÓ 3 szobás komfortos lakás. Str. Clemenceau 7-a. (T1406)

JÓ állapotban levő prémigalléros télikabát olcsón eladó. Str. I. G. Duca 7. sz. földszint. (1085)

KIADÓ nov. 1-re egy nagy szuterénhelyiség lakásnak, csendes üzemnek, vagy raktárnak. Str. Iuliu Maniu 24. (1058)

KIADÓ november 1-re 5 szobás, komfortos napos főregmentes lakás Str. Iuliu Maniu 39. Üzlethelyiségek Str. Vlahuta és Str. Regina Maria 11. (N86)

1505 EURÓPA CUKORKÁJA

Romániában gyártja
KANDIA S. p. A. Timisoara

EGY szoba, konyha, előszoba kiadó. Str. Radulescu 83. (1061)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Cal. Marechal Foch 44. második udvar I. em. ajtó b. 22. (1070)

ROMEI uccában két szoba, konyhás külön telek kiadó. Értekezni Str. Paris 10. (1074)

KIADÓ november elsejére három szoba komfortos kertes lakás. Érdeklődni: Vágó Augustza. Str. Iorga 12. délelőtt 11-1-i. (N88)

KIADÓ egy szoba konyha speisz Cal. M. Foch 94. (N90)

SZENTPÉTERI templom közelében 2 szoba konyha speisz kiadó. Str. Scurta 9. (N93)

NAGY napos szoba, konyha speisz kiadó. Str. Horea 6. (N95)

KIADÓ 2 szoba, konyha komfortos lakás. Cal. Reg. Feriand 61. Érdeklődni dr. Dénes Wilson 1. (N96)

KIADÓ 3 szoba konyha elő és fűdősoba. Str. Avram Iancu 7. (N99)

KIADÓ Badescu elején november elsejére új villában két szoba összes mellék-helyiségekkel. Érd. Str. Decebal 37. (N105)

KIADÓK főposta mellett szép napos földszinti helyiségek irodának, műteremnek garzonlakásnak Str. Consiliul National 3. (N107)

LAKÁST KERES

KERESEK 2 személy részére földszinten vagy első emeleten levő, elegánsan butorozott szobát fűdősoba használatra, esetleg teljes ellátással. Címet kiadóra „Uri” jelígre. (783)

KERESEK különbejárati kis butorozott szobát központban. Címetek a kiadóra „Uri leány” jelígre. (956)

KERESEK két szobás, tiszta, napos lakást belváros környékén. Ajánlatokat Novába „Féregmentes” jelígre. (N68)

KERESEK butorozott, különbejárati szobát fűdősobával. Colectura Stănoiu. (979)

A filmek királya.

a királyok filmje.

NAGY parkettes világos szobát keresek. Ár megjelöléssel „Szép szoba” jelígre a kiadóra. (1011)

NYUGDIJAS tanár másodmagával keres központhoz közel, lehetőleg egy nagy szobát, esetleg két szobás komfortos legalább WC-vel zárt helyen, csendes, reggeli napos, száraz, kertes lakást. Ajánlatokat „Ki vánatra negyedévre előre fizetek” jelígre kiadóra kéri. (1019)

ELEGÁNS butorozott szobát fűdősobával szoba használatra és penzióval keresek. Címetek „Komfort” jelígre a kiadóra. (1034)

1 VAGY 2 szoba, konyhás lakást keresek KÖZPONTBAN november elsejére. Pontosan fizetek. Cim: Boros papírüzlet, Cal. Regele Ferdinand 2. (1026)

ELEGÁNS butorozott szobát fűdősobával azonnalra keresek 2 személy részére. Címetek „Pax, Cal. Mar. Foch 3 alá kerek. (N121)

SZOLID leány kisebb butorozott szobát keres, esetleg családhoz. Vladimirescu 10. vasárnap délig. (N111)

KERESEK szoba, konyhás lakást, kevesebb házbér ellenében vállalom telek és épület karbantartását, esetleg házmesteri állást. Címetek „Karbantartás” jelígre. (1069)

CENTRUM közelében keresek szoba, konyhát 1000 lej. „Pontos fizető” jelígre választ a Novába kérek. (N94)

KÉT szoba, hallos, modern földszintes, lehetőleg uccai lakást nov. 1-re kívennék. Fűlöp, Str. Săcuiașca 2. (N97)

1 SZOBA világos, napos garzonlakást keresek. Megkérésésk „Uriember” jelígre a kiadóra. (1078)

Eddig 79 áldozatot emeltek ki holtan a Japánban történt nagy bányász- és cséflenségnél

(TOKIO.) A yubari bányában történt megdöbbentő tömegszerencsétlenséggel kapcsolatosan a hatóságok most újabb hivatalos jelentést bocsátottak ki. Eszerint eddig a bányában bentrekedt munkások közül 79 bányász holttestét hozták fel a felszínre. 159 munkás sorsáról még mindig semmi bizonyosat nem tudnak. Ezek a tárnakban bentrekedtek és minden valószínűség mellett szól, hogy a tovább folyó munkálatok során ezeket is csak holtan tudják majd felszínre hozni.

LEGUJABB SPORTRÉK

Az október 16-iki bukaresti román-magyar válogatott mérkőzésre a magyar válogatott valószínű felállítása a következő: Szabó, Futó—Bíró, Lázár—Turay—Balogh, Kincses—Cseh—Zsengellér—Déri (Toldi) Titkos. Dr. Dietz magyar szövetségi kapitány tegnap 36 játékos utlevélét kérte be, mert mint kijelentette, nem akar az utolsó pillanatban utlevél-nehezéssel bajlódni. A Bukarestben induló két csapatot ebből a keretből állítja össze hétfőn két tartalék játékoskal kiegészítve. A csapat szerdán még edzést tart és csütörtökön utnak indul Bukarestbe.

Budapestről jelentik: A Magyar Országos Tennisz-Szövetség tegnap értesítette a Román Tennisz-Szövetséget, hogy Somogyi Klári, az ismert nevű tenniszbajnoknő, elnyerte a magyar állampolgárságot és a varsói magyar-lengyel közép-európai tenniskupa mérkőzésre be akarják nevezni. Várják tehát idevonatkozóan Bukarestnek a végleges kiadást elismerő választ. Varsóban tudvalevően a Mária román anyakirályné serlegéért folyik a közép-európai tenniskupa-mérkőzés.

— Öngyilkossági kísérletet követett el a fővárosi uriaszony. Bucurestiből jelentik: Imre Ilona 29 éves fővárosi asszony az Alion ucca 30 szám alatt levő lakásán ismeretlen okból szengázzal megmérgezte magát. Öngyilkossági kísérletét idejében észrevették és bevitették a kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. A hatóságok az öngyilkosság ügyében megindították a vizsgálatot, de eddig még nem sikerült megállapítani, hogy Imre Ilona miért akarta eldobni magát az életet.

— AZ ORSZÁGÖRSZERVEZET KÖZLEMÉNYE. Az Országörszervezet közleményt adott ki az országörök téli egyenruha modelljére vonatkozóan. Az egyenruha ugyanaz marad, mint a multban, de bizonyos kiegészítésekkel és az ugyanevezett téli országör-ruha lesz a kötelező iskolai egyenruha is.

— ÉRTESÍTÉS. Értessítjük a Casa Muncij nyugdíjait, hogy az október havi nyugdíjfizetés 12-én reggel 8 órai kezdettel az alábbi sorrendben kezdődik: Seria 7. 1-től 200-ig 12-én, Seria 7. 200-tól 300-ig 13-án, Seria 14. 1-től 150-ig 14-én, Seria 14. 150-től folytatódva 15-én a szamosvölgyi nyugdíjasoknak is. Salvan Teodor sk. elnök, Vasvári Leopold sk. titkár.

— SZINIELŐADÁS A RÓM. KATH. GIMNÁZIUMBAN. A „Dámbul Rotund”-i (kerekdombi) róm. kath. Jézus Szive kápolna hívei a már két ízben elhalasztott szinielőadását most, október 9-én este fél 8 órai kezdett a róm. kath. gimnázium disztermében megtartja. Az előadáson Abonyi Lajos: A betyár kändője ismert népsziműve kerül előadásra. Az előadás előtt a dalárda Kostyák Imre karnagy vezényletével Tárca Bertalan: három Petőfi-dalát énekli. Az előadás iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Kéménytűz. A II. kerületi rendőrség jelentése szerint a Vulcan-ucca 7. szám alatt tegnap este háromnegyed 8. órakor Valentin Porutiu házában kéménytűz keletkezett, de mire a tűzoltók a helyszínre kivonultak a tűz már eloltották.

Egymilliárdos kölcsönt bocsát ki Belgium

(BRÜSSZEL.) A belga kormány hivatalos jelentést bocsátott ki, a tervezett belföldi kölcsönre vonatkozóan. Eszerint október 17-én egymilliárd belga frank értékben ugynevezett konszolidációs kölcsönt bocsátanak ki, nemzetközi célokra. A kölcsönkötvények a kibocsátástól számított első tíz évben 3 és félszázalékos kamatozásuak lesznek, a további években pedig a kamatláb 4 százalék.

A belga kormány bizonyosra veszi, hogy a belföldi kölcsönnek sikere teljes mértékben biztosítást nyer.

Ismeretlen tettesek ellopták a brassó polgármesteri hivatal pénztárosának 110.000 lejt tartalmazó irattáskáját

(BRASOV-BRASSÓ.) Vakmerő módon elkövetett lopás áldozata lett Mahacec Antal, a brassói polgármesteri hivatal pénztárosa. A pénztáros tegnap délelőtt 110.000 lejt akart befizetni a központi pénztárba, ahol nagy volt a tolongás. A 110.000 lejt tartalmazó irattáskáját letette az egyik pénztárfülké asztalára és várta a befizetési utalvány kiállítását.

A pillanatokra őrizetlenül maradt

irattáska a 110.000 lejjel együtt nyomtalanul eltűnt. A pénztáros lármát csapott, a rendőrség azonnal lezárta a pénztárszoba összes kijáratait, tüzetes vizsgálat indult meg, sőt személyi motozás is történt, de az irattáska és annak tartalma nem került elő.

A rendőrség széles körben bevezette a nyomozást a városi pénztáros tolvainak kézrekerítése érdekében.

Megrendítő haláleset történt Kőhalom piacán

(KŐHALOM.) Megrendítő haláleset történt a falu piacán. Windmer Reghina 73 éves asszony kiment a piacra, hogy gyümölcsöt vásároljon. Pénztárcájában nagyobb összegű pénz volt. Az egyik falusi asszonytól néhány lejért szilvát vásárolt, de a gyümölcs árának kifizetése után szórakozottságból a gyümölcsös szekerén felejtette pénztárcáját és eltávozott. Néhány perc múlva észrevette, hogy pénztárcája hiányzik. Idegesen és izgatottan sietett vissza gyümölcsös

áruló falusi asszony szekeréhez, ahol az asszony örömmel nyújtotta át az idős nőnek, nála felejtett pénztárcáját. A következő pillanatban Windmer Reghina, szívéhez kapott és hangos jajkiáltással összeesett. A közelében állók segítségére siettek, de minden élesztgetési kísérlet sikertelen maradt. Az idős nő pénztárcája megkerülése feletti örömeiben és a kiállott izgalmaktól szívzselhűdést kapott és nyomban meghalt.

Új megoldási terv a szudeta-kérdés további rendezésére

Litvinov végleg kegyvesztett lett — Megszűnik az olasz képviselőház

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta nagytanács tegnap folytatta tanácskozásait és fontos határozatokat hozott. Elsősorban is elfogadták a korporációs szervezetek tanácsának reformjára vonatkozó javaslatot, továbbá a fasciák és korporációk házában felállításáról szóló törvényjavaslatot. Ezeknek a határozatoknak értelmében a 21-iki törvényhozási év lejártával a képviselőház megszűnik és helyét a fasciák és korporációk háza foglalta el, amely a szenátussal és a kormányjal együttműködve fogja végezni a törvényalkotás munkáját. A képviselőház helyébe lépő olasz korporációk és fasciák háza a fasiszta nagytanács, a fasisztapárt országos tanácsa, valamint a korporációk országos tanácsának tagjaiból fog állani. A szenátus és az olasz akadémia tagjai nem lehetnek egyben az új olasz képviselőtestület tagjai.

UJABB RÉSZLETEK A FASISZTA NAGYTANÁCS ÜLÉSÉRŐL

(RÓMA.) A fasiszta nagytanács ülésével kapcsolatosan még jelentik, hogy a fasciák és korporációk házában felállítására vonatkozó törvényrendelet 21 szakaszból áll. A képviselőház helyébe lépő testület nyílt szavazással dönt a kérdések felett. Szükség esetében háborús körülmények vagy kivételes sürgősségi pénzügyi felhatalmazások esetében minden alakosság mellőzésével királyi rendeletek adhatók ki az elintézésre. A tanácskozásokat szombat este 10 órakor folytatják és azok előreláthatólag ismét több óráig fognak tartani.

LITVINOV BUKOTT EMBER (PÁRIS.) A Matin moszkvai értesülése szerint Litvinov rövid időn belül távozik a helyéről. Egyébként Litvinov lakásán a GPU házkutatást tartott és

és a külügyi népbiztos titkárát őrizetbe vették. Sztalin beavatottak szerint egyáltalán nem titkolja, hogy teljes mértékben elégedetlen Litvinov működésével és végzetes hibájának tartja, hogy nem tájékozódott eléggé a müncheni találkozó tervéről. Litvinov más francia jelentések szerint beteg és már is Potemkin helyettes külügyi népbiztos intézi az ügyeket. Párisban számolnak azzal, hogy a szovjet diplomáciában már a legközelebbi napokban messze menő személyi változások lesznek és elsősorban is a párisi és londoni orosz nagykövetek kicseréléséről lesz szó.

UJ MEGOLDÁSI TERV

(PÁRIS.) A Journal arról értesült, hogy Mastny berlini csehszlovák követ ma visszatért a csehszlovák fővárosba és magával viszi azt a részletes megoldási tervet, amely a népszavazás mellőzésével kívánja megoldani a német-cseh területi igényeket. A terv elfogadása esetén október 10-éig Németország a szudétavidékek, illetve a neki jutott területek teljes megszállását keresztülvinné és befejezné. Beavatottak szerint arról van szó, hogy Németország eltekintene a tervezett elfogadása esetén attól, hogy Brünnben és Iglau-ban, amelyek Csehszlovákia belsőbb területén fekszenek, a müncheni megbeszélések értelmében népszavazást igényeljen, hanem onnan a német lakosságot áttelepítene a Németországnak jutott területekre, ugyanakkor pedig a Németországnak jutott területekről a cseheket Csehszlovákia belsőbb részeibe telepítene át. Politikai körökben széleskörű érdeklődés várja, hogy sikerül-e ezt a kérdést ilyen barátságos uton elintézni vagy nem? De valószínűnek látszik, hogy Prága elfogadja az idevonatkozó német javaslatot.

A müncheni egyezmény jelentősége (PÁRIS.) Bonnet külügyminiszter tegnap a szenátus külügyi bizottságában 4 órás beszédet tartott, melyben a müncheni egyezmény jelentőségét fejtegette és a francia külpolitika további irányvonatlatát ismertette.

Angol püspökök felhívása (LONDON.) Több püspök, George Lansbury és mások levelet intéztek Chamberlainhoz, amelyben arra kérték: hívja fej a német kormány figyelmét, hogy Angliában a németországi vallásfők és pacifista politikusok sorsa miatt bizonyos nyugtalanság mutatkozik. Ez károsan befolyásolhatja a német-angol viszonyt, ezért kéri az illetékes tényezőket, hogy Berlinnel barátságos fómában tudassák ezt a dolgot.

Tízévi börtönre ítélték a kegyetlen férfit, aki súlyos betegséggel megfertőzött egy ártatlan leányt

(ORADEA—NAGYVÁRAD.) Fircea Josif nagyváradi lakost a törvényszék közérkölsiségbe és közszemérembe ütköző bűncselekmény miatt egyszer már 3 évi elzárásra ítélte. Néhány hónappal ezelőtt a férfi ellen újabb vádat emeltek, amely szerint nemi erőszakot követett el szomszédja ártatlan leánygyermekével, akit súlyosan meg is fertőzött véréből, amelynek gyógyítását már évek óta elhanyagolta. Az apa feljelentésére Fircea újlag a törvényszék elé került, amely 10 évi néz börtönre ítélte a lelketlen embert. A táblánál megtartott felelősségi tárgyaláson a vádlott azt igyekezett bizonyítani, hogy betegsége örökölt és gyógykezelését rendszeresen folytatta. A táblai tanács a bizonyítás kiegészítését és szakorvosok kihallgatását rendelte el annak érdekében, hogy Fircea kihallgatásakor tett vallomása megfelel-e a valóságnak.

— A mentők hírei. Felecan Ion Bisericei 5 szám alatti lakos tegnap délelőtt a ház kertjében valami ágakat vágott és a lezuhanó ágak a fején súlyosabban megsebeztek az ugyanabban az utcában lakó Pop Vasile 3 éves kisgyermekét, akinek sérüléseit a mentők kötötték be. A vizsgálat megindult.

— A rendőrség híreiből. A bűnügyi osztály őrizetben tartja Braun Leopold, Turcan Dumitru, Mészáros József, Klein Moise és Lupl Salamon egyéneket, akiknek előlétele után most nyomoznak. Ugyanakkor őrizetbe vették Mészáros Vasile és Persa Stefan egyéneket is, akik Stoica Aurel terhére 2750 lejes lopást követtek el. Feljelentést tett a rendőrségen László Szeréna Stefan cel Marei lakos Catin Ioan Reg. Carol II. 43. szám alatt lakó személy ellen botrányokozás és bántalmazás, Láposiné Florilor ucca 2. szám alatti lakos pedig Schulleri Hilda ellen bizalommal való visszaélés címén. A rendőrök ugyanakkor Alexa, Belici, Ghitera, Ciortin, Valcu és Gruper nevű fiatalembereket állították elő botrányokozás vádjával. Az eljárás az összes ügyekben megindult.

— Fokozzák a gyapottermelést. Az országbeli gyapottermelés fokozására amely már tavaly 1800 hektárról 6000 hektárra emelkedett, a nemzetgazdasági minisztérium az Országos Nemzeti Textil Intézetnek 5 millió lejt folyósított, a megfelelő beváltási ár megtartására. A jövő évben egyébként 30 ezer hektár termésre számítanak.

— Az aranybevéltás ügye. A bányai felelősségeket tárgyaló bizottság legutóbb megtartott ülésén kimondotta, hogy a Jegybank által beváltott arany után fizetett 38 százalékos prémium nem jelenti integráns részét az áraknak.

— Újabb gazdasági megállapodások. Bucurestiből jelentik: Japán most létrejött egyezmény szerint 200 ezer tonna könnyű benzint vásárolt Romániától Hollandia pedig 20 ezer tonna gabonát, esetleg többet vesz át Romániától 1939 július 1-éig.

A zajló idők sodrában

Irt: HALÁSZ JÓZSEF

1

Háboru és szerelem esetén — így tartja egy régi szólás-mondás — minden eszköz jó. Az erkölcsi igazság szempontjából nem éppen helytálló ez a száló-ige, de annyi tény, hogy háboruban és politikában a siker mindent igazol. Bármely más téren így vagy úgy lehet magyarázni az eredményeket és bíráltni az igénybevett eszközöket, de harcban — s végeredményben a politika is harc — csak a végső győzelem számít. Egy hadvezér, vagy államvezető, akinek hibájából vagy belszerencséje okáért katasztrófa zúdult országára — ha még annyira jóhiszeműen és körültekintően járt el s ha az igazság százszor is az ő oldala mellett áll — semmivel sem mentheti végzetes vereségét. Vae victis! Jaj a legyőzötteknek! — Brennus gall vezér híres mondása ma éppen olyan helytálló mint kétezernéháyszáz esztendővel ezelőtt. Éppen ezért kötelessége minden felelős államvezetőnek, hogy sikeres politikát üzzön... És Chamberlaint valóban igazolja a siker. Nagybritánia külpolitikai vonalvezetése — tagadhatatlanul az ő előrelátása, szívós és céltudatos kitartása jóvoltából — most az egyszer megint diadalt aratott. Mert akárhogy is vesszük: Münchenben Anglia fölényes diplomáciai sikert ért el. Elérte mindenekelőtt, hogy meglazította a Páris—Moszkva, illetve Prága—Moszkva közötti kapcsolatokat. Továbbá a maga szempontjai szerint sikerült a mindenképp labilissá váló európai egyensúlyt úgy átcsoportosítani, hogy most megint ő tarthatja a mérleg nyelvét a kezében. Harmadszor pedig nagymértékben előké szítette régi kedvenc tervének: a négy elsőrendű nagyhatalomnak: Angliának, Franciaországnak, a Német Birodalomnak és Itáliának egyezségét. Ha sikerül megvalósítani az egyezményt, ez kettőt jelent: Szovjet-Oroszország teljes diplomáciai és gazdasági háttérbeszorítását és a kis államok igényeinek mérséklését.

2

Semmiképpen sem szabad azonban lebecsülni azokat az eredményeket, amelyeket Hitler kancellár ért el az utóbbi két esztendő alatt. Minden tekintetben helytálló amit a Figaro ír: „A német birodalomnak most közel 80 millió a lakosa s ezek szinte százszázalékosan egy nemzet fia. Tehát lakosainak száma két szer akkora, mint Franciaországé. Területe Ausztria bekebelezése és a Szudéta-vidék birtoklása óta több, mint százezer négyzetkilométerrel megnagyobbodott, úgy, hogy körülbelül 80 ezer négyzetkilométerrel terjedelmesebb, mint Franciaország. Mindennek tetejébe Európa első ipari hatalma. Uralja egész Közép-Európa gazdasági forgalmát. Fő célja, hogy megszerveze a maga érdekei részére politikailag és gazdaságilag Közép és Kelet-Európát.” Nem csoda, hogy a Figaro arra figyelmezteti a francia kormányt és az egész közvéleményt, hogy Franciaországnak minden áron meg kell egyeznie a németekkel. Igen: most már semmiképpen sem lehet szó francia és német gazdasági vagy politikai rivalizálásról. A kocka — Anglia jóvoltából — a német birodalom javára dőlt el. Jól látja Flandin volt miniszterelnök is a helyzetet s ez a magyarázata, hogy az utóbbi hónapok során cikkekben és élő szóval is a Németországgal való egyezség mellett foglalt állást. És úgy látszik nem eredmény nélkül. Az angol taktika révén kiváltott, kényszerű események válságot elé állították a francia köztársaságot: Vagy Moszkva, vagy Berlin? Daladier müncheni magatartása nem sok kétséget hagy afelől, hogy merre fog haladni Franciaország új külpolitikai irányvonala?

3

Annál is inkább nem, mert a francia törvényhozás két háza fölényes, szinte abszolútnak mondható többséggel helyesnek nyilvánította Daladier külpolitikáját. Idő kérdése tehát, hogy mikor kerül gyakorlatban is megvalósításra az új külpolitikai szellem. Annyi bizonyos: máris befejezett tényekkel lehet számolni e tekintetben. Semmi sem bizonyítja

ezt inkább, mint az, hogy a müncheni egyezményt csak annak létrejötte után közzétették a Szovjettal. Ezt különben meg lehetősíthetjük a hivatalos moszkvai jelentés adta tudtára a világnak. Az után még egy perdöntő jelenség igazolja az előbbi állítás helyességét. Az tudniillik, hogy Páris és Róma igen erősen közelednek egymáshoz. Úgy látszik a müncheni személyes találkozás Daladier és Mussolini között az utolsó gátakat is elhárította Franciaország és Itália régi barátságának újra való feltámasztása elől. Az utolsó néhány esztendő külpolitikai viszályában mindenesetre a legérthetőbb Páris és Róma ellenségeskedése volt. Egy korábbi cikkünkben idéztük már egyszer Laval volt francia miniszterelnök és külügyminiszter szavait: „Franciaország és Itália testvérek és ellentéteik csak időlegesen lehetnek. Ezeket az ellentéteket a latin génus jegyében át kell hidalni, mert a két birodalomnak különösen a Földközi-tenger medencéjében azonosak az érdekei.” Laval joggal beszélhetett így; mert hiszen igazán nem rajta mulott a francia—olasz ellentétek kiéleződése. Sőt éppen ő volt az aki már régebben elősegítette Olaszország Abessziniára való igényeinek valóra válását.

4

És később is mindenképpen Itália kezére járt e tekintetben. Hoare akkori angol külügyminiszterrel közös tervet dolgoztak ki az olasz igények kielégítésére. Együtt Rómába utaztak, ahol meg is állapodtak Mussolinivel. Minden más kép fordulhatott volna, ha azokban az időkben az angol közvélemény nem gyakorol kemény nyomást a brit külpolitika irányítóira. Ennek a közvéleménynek adott hangot a fiatal Eden, aki mint államtitkár késhegyig ellenezte Abesszini meghódítását. Természetesen brit birodalmi érdekekre hivatkozott, mert szerinte, ha Itália megveti a lábát Etiópiában, három oldalról is veszélyeztetheti az Empire határait. Északnyugat-Abesszinián keresztül Szudán felé. Itt különösképpen a Tana-tó birtoklása révén is nagy bajokat okozhatna Szudán vizellátása körül. Azután Kelet-Abessziniára Vörös-tenger menti részén, vagyis a Szomáli földön át az angolok Vörös-tengeri, illetve Indiai óceáni hegemoniájára gyakorolhatna nyomást. Déj felől pedig Kenya, illetve Tanganyika gyarmatrészeket fenyegethetné. Ez az érv éppen elég volt ahhoz, hogy a brit tömegek élesen ellenezzenek mindeféle meg egyezést Olaszországgal. A következményeket tudjuk: Anglia a Népszövetséget akarta felhasználni az Itália elleni gazdasági háboru lebonyolítására. Ez a taktika azonban csütörtököt mondott. Lavalt és Hoare-t a későbbi események minden tekintetben igazolták. Chamberlain kezdettől fogva azon volt, hogy egyezséget hozzon létre London és Róma között. Csakhogy Olaszország visszavonhatatlanul a Harmadik Birodalom karjai közé rohant. Így segítette elő az akkori angol külpolitika a Berlin—

római tengely összekovácslását.

5

A legkülönösebb a dologban, hogy Itália sokkal keserűbb haragot érzett a francia köztársaság, mint Anglia iránt. S a későbbi események még inkább elmélyítették a két latin ország közötti ellentéteket. Nem egyszer úgy volt a közelmúltban, hogy kenyértörésre kerül a sor közöttük. S különösen a spanyol polgárháboru óta fajult el a francia—olasz ellenségeskedés. Mussolini nem egy beszédében rendkívül élesen támadta Franciaországot s már nem is burkoltan, többször célzást tett Olaszországnak Korzika szigetére, Savoyára és Nizzára való jogos igényeire. Ez a magyarázata, hogy a francia hadvezetőség gőzerővel látott hozzá a délkeleti határok megerősítéséhez. Ugyanolyan Maginot-rendszerű védelmi vonalat építettek, mint amilyen Németország felé védik keleti határait. München óta azonban nagymértékben enyhülés mutatkozik Páris és Róma ellenségeskedése tekintetében. Semmi kétség sem férhet hozzá, hogy a francia köztársaság számára életkérdés a Földközi tengeri hajóutvonalak biztonsága. Már pedig éppen ezeket a vonalakat veszélyeztette leginkább a spanyol polgárháboruban annyira érdekelt Olaszország különösen azáltal, hogy a Baleárokhoz tartozó Minorka szigeten megvetette a lábát. Az sem kétséges hogy bár Anglia sem nézte jó szemmel az olaszok spanyolországi térfoglalását, mégis — ha nem is közvetlenül, de közvetve — nagymértékben elősegítette azt azzal, hogy ki nem mondott célzattal, hogy így Franciaországot még inkább a maga érdekkörébe vonhassa. Nem csoda tehát, hogy úgy Laval, mint Flandin, de a hivatalos francia kormányzat is többször megpróbálták a közeledést Róma felé. München óta úgy látszik eredménnyel. Páris már ott tart hogy hamarosan betölti a római francia nagyköveti tisztséget.

6

Tudni kell ugyanis, hogy mindmáig csak ügyvivő képviselte a francia köztársaságot az olasz király udvarában. Tudniillik azon mulott a dolog, hogy a köztársaság mindegyik nem akarta elismerni az abesszini hódítást s nem volt hajlandó nagykövetének megbízó levelében II. Victor Emanuel királyt abesszini császárnak is címezni. Igen bizony: az ilyen jelentéktelenség látszó fordulatokon mulik sokszor hatalmas történelmi események ilyen, vagy olyan alakulása. A chamberlaini taktika ugyancsak nemcsak az angol—német, illetve angol—olasz ellentéteket hidalta át sikeresen, de most már lehetővé tette Páris és Róma kibékülését is. Innen már igazán nincs messze Anglia, Franciaország Itália és a Harmadik Birodalom teljes egyezsége sem Középeurópa és a Balkán szempontjából egyelőre fel sem becsülhető jelentősége lenne ennek az egyezségnek. Mert egészen bizonyos, hogy Németország csak ama feltétel teljesítése árán járult hozzá a müncheni egyezményhez és mutatott hajlandósá-

got a további négyhatalmi egyezkedő tárgyalások előkészítéséhez, ha Közép-, Kelet- és Dél-Európában gazdasági és politikai tekintetben érvényesülési teret kap. A szudéta-német kérdés eldöntével most már alig lehet gát a további középeurópai terjeszkedése terén. A Német Birodalomnak elsősorban nyersanyagokra, azután élelmiszerekre van szüksége. De persze nélkülözhetetlenek készáru számára a piacok is. Miután Ausztria bekebelezésével döntő befolyást kapott a Dunára vonatkozólag, meg van minden feltétele annak, hogy gazdasági és politikai érdekeit biztosíthassa e tájakon.

7

Nem valószínű azonban hogy a brit külpolitika ne számolna a távolabbi jövő lehetőségeivel is. Ezért már jóelőre elébe vágott annak az eshetőségnek, hogy a Harmadik Birodalom akár észak-kelet irányban, akár a Földközi tenger, illetve a Szelei esatorna felé is folytat-hassa előretörő lendületét. Lengyelországban már jó egynehány hónap óta szemmel láthatólag erősödik az angol befolyás. Igaz, a szudétanémet, illetve tescheni kérdésben Varsó mindenben a német álláspont irányában haladt. De a magyar és lengyel érdekek összehangolása már ismét angol kéz irányítására vall. Egynémely források szerint Münchenben a Danzig-i és Memel-i kérdés is szóba került volna. A Sunday Times szerint Berlinben lengyel—német tárgyalások folytak a danzig-i korridorra és Danzig szabadvárosra vonatkozólag. Ezt a problémát úgy oldanák meg állítólag, hogy Lengyelország lemondana a korridorról továbbá a danzig-i kikötőről és így ezzel kapcsolatban a kizárólag lengyel Gdyniáról is. Ezzel szemben a Német Birodalom azon volna, hogy Lengyelországot más irányban kár-pótolják. A lengyel népek életérdeke, hogy tengeri kikötője legyen. Sok valószínűség szól amellett, hogy Anglia se nézne rossz szemmel, ha a jelenleg még Litvániához tartozó Memel területnek a Német Birodalomhoz való visszacsatolása után Lengyelország itt kapna kikötőt. Mindezek egyelőre még feltevések, de a közelmúlt eseményeiből tudjuk, hogy hány ilyen előzetes feltevés vált már azóta rideg valósággá. Egy bizonyos: Lengyelország erősítésével Angliának az a célja hogy egy bizonyos ponton túl gátat vethessen a Harmadik Birodalom további terjeszkedése elé. Ez megint az ugynevezett egyensúly politikai módszeréhez tartozik.

8

Az elmúlt husz esztendő külpolitikai fordulatai mindenképpen azt igazolták, hogy a kis és középp államok széttagolt-ságukban sok tekintetben a nagyhatalmak függvényei. Egon Heymann német tudós, „Balkán” című nemrég megjelent művében hű képét adja a felsziget politikai és gazdasági viszonyainak. Heymann szerint a Balkán történelme jó rész azért volt mindig olyan nyugtalan, mert a nagyhatalmak a legkülönbözőbb ürügyek alatt beleavatkoztak a felsziget államainak életébe. Mindenkor természetesen elsősorban saját önző érdekeit tartva szem előtt. Mindaddig így tartott ez, amíg a Balkán országai össze nem fogtak. Ugyanez a helyzet a dunai népek esetében is. A Duna mentén Ausztria bekebelezése óta a Német Birodalom óriási tulsúlyra tett szert. Soha sem volt annyira időszerű a dunai népek összefogásának eszméje, mint napjainkban. A bölcs természetegységes gazdasági alakulatnak alkotta az egész Dunamedencét. Miért volna kevésbé bölcs az emberek mint a természet? A józan észszerűség most már a tizenkettedik órában azt diktálná, hogy a legközvetlenebbül érdekelt népek békés formában orvosolják egymással szembeni bajaikat és jóváteve a hibákat, fogjanak össze a gazdasági egység jegyében. Egy körülbelül háromnegyedmillió négyzetkilométernyi területről és több mint 60 millió lélekszámmal kitöltött lakosságról van szó. Ez az esetleges egységes gazdasági front olyan erőt tudna kifejteni, hogy bármelyik nagyhatalommal egyenrangú félként állhatna szembe. Minden jel azt igazolja, hogy ez volna az egyetlen út, a boldogulás és élet a kis államok számára...

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
czink

által tisztított
és festett ruha

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Teljes és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portóztott jellegű leveleket továbbítunk és csak válaszbellyel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszolgáló. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (VT1379)

KÜRÖMLACK, gyönyörű és tartós érkezett „Baier” hölgyfodrászhoz, Str. N. Iorga 11. szám. (P725)

52 éves nőten vagyonos iparos, hozzáillő komoly nő keres házasság céljából. Leveleket Nagy Péter, Dej. (VT1397)

Villanyondolás bécsi mintára, bécsi szerekkel. biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyelünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA

HÖLGYFODRÁSZ-SZALON
C. REG. FERD. 30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

HÁZASSÁG céljából megismerkednék oly tisztességes 18-22 éves barna leánnyal, aki vendéglőm megnyitásához segítségemre lenne 20-30.000 lejjele. Cimeket „Barna” jelígre a Novába. (990)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Ema Weisz. CLUJ, P. M. Viteazul 11. (T1383)

TOPOLYAHÁLO, mindenféle butorok olcsón eladó. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

CIPÉSZSZERSZÁMOK, kaptafák, pult és egy Yost írógép eladó. Cím a kiadóban. (815)

ITT AZ ALKALOM, hogy kevés pénzért cleson és jó árut vásároljon. Női kabát és ruházatot, selyem, diffin, flanel, zefir, vászon, pongyola és ruhamaradékot Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V986)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is. Cluj, Str. Negru Voda 1. (T1386)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcelláncsarnokban vásárolhat. (T1385)

FIGYELEM! Raktáron levő márványlapok, sarkok halálózás miatt olcsón eladók, ugyancsak ház is. Turda Str. Avram Iancu 13. (VT1367)

BODEGÁT, vagy kisebb korcsmát keresek, esetleg százalékra is. „Bodega” jelígre a Novába. (N33)

ELADÓ 3 darab teljesen új 800 literes fe nyőfa kád. Cal. Traian 38. (825)

HÁZHELY eladó Str. Rosetti 13. Értekezni: Str. Regalá 8., II. em. 2-4 között. (877)

MODERN konyhabutorok minden színben kaphatók. Baritü 10. (692)

ELADÓ függöny, kaszten, szekrény, asztal stb. Str. Gen. Mosoiu 18., emelet. (808)

PIACON szétszedhető sátor kefe, meszelő áruval eladó, továbbá 2 rend férfi ruha, raglán kabát, Ért.: Özv. Goldsteinné, Str. Stroescu 9. d. e. 9-11-ig. Közvetítők díja zok. (911)

KOMBINÁLT szoba, festett és egy sörbő ág eladó. Cal. Victoriei 19. (919)

ZEPHIR, vagy vaskályhát üzlet fűtésére keresek. „Centrala”, Str. Reg. Maria 37. (920)

ELADÓ Stingl rövid zongora, nagy állótűk, vitrin, stb. Megtekinthető: Str. Vlahuta 5. I. d. u. 2-4 és este 6-8. (935)

EGY örökégyő kályha eladó. Str. I. Maniu 7. (N47)

TURISTA bakancs 45-ös, prima szeges, 3 lábú vadászszék, vadásztőr, 1 rend új vadászruha magas férfinek eladó. Grigorescu 57. Molnár. (900)

„SALUTARIS” kászoni gyógy-ásványvíz gyomorbetegségek, reuma ellen. Borhoz kitűnő. Képviselet: Siculia RT. Cal. Mar. Foch 43. (745)

MODERN 2 szobás, összkomfortos új csa ládi ház, bankteherrel eladó. Cím: Str. Oasanu 34. (762)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

Vánd urgent loc de casă 900 mp. Strada Greceanu 28. (790)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátot veszek és eladok, házhoz megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (822)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női 1.-a cipőket, sosenokat és gyermekcipőket

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók, gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából, Kerek Domb fölött. Ért.: Dr. Odestianu Alexandru Cluj, Str. Reg. Maria 48. Ugyanott pálinkafőző üst eladó. (820)

SZAMOSRA rugó gyümölcsparcellák nyaralásra és gazdálkodásra feleltet alkalmasak. Értékben állandóan növekvő helyek eladók. Bemutatja Szilágyi kertész, Donat-ut 204. Boila kertészet. (T1395)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszek, igen nagy választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (821)

HÁZASTELEK elsőrangú kivitelben 6605 négyzetméter területtel bolgárkertészkedésre, nyaralásra gazdálkodásra is alkalmas eladó. Felvilágosítást ad Szilágyi kertész, Donat ut 204 Boila kertészet. (T1394)

MŰSZERÉSZ esztergaped patronos eladó. Cal. Motilor 112. borbélyüzletben. (801)

ELADÓ mosdó, előszobafal és kétajtós szekrény. Str. Episcop N. Ivan 36. (875)

KOLOZSVÁR mellett levő 80 holdas birtok keresek feltétlen garanciaképes birtok. Cím a kiadóban. (884)

ELADÓ Csucs községben, állomással szemben nagy házas telek, szállodával, vendéglővel és fűszerüzlettel. Ért.: Dr. Fersigan ügyvédnél, Str. Reg. Carol II. 13. (T1396)

ELADÓ szép két szoba, komfortos nagy kertes villa és külön gyümölcsös a St. Györgyhegyen. (898)

ANTIK szalngarnitúra jókarban eladó. Megtekinthető 9-11-ig. Mico 30. (N54)

MARADÉKOT MALOASA 19.

alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, diffinek, pizsama, flanel, damasztok, vásznak félárban, Sámuelnél. (9764)

Eladó parcellák

szép felkésű, lapályos helyen a Stăntul Gheorghe és Tache Ionescu ucca negyedben. Viz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda. Cal. Victoriei 45.

UJ taliga eladó. Str. Octavian Goga 11. Házfelügyelőnél. (950)

ELADÓ Str. Mosoiu 18. számú villatelek. Értekezni: Str. Goldis 8. alatt. Abraham házgondnoknál. (T 1399)

ELADÓ nagyon olcsón egy férfiszoba (mokett), majdnem új, 2 rázágy, éjjeli szekrényekkel és egy rézmosdó, antik komód, bronzsillár gyertyaágyakkal gyermekágy, új matraccal, kis asztal 2 székek, selyem és gobelin függönyök. Str. Gh. Dima 1. I. 4. (941)

MIHAI Viteazul téri textilsztrák igen jutányos áron eladók. Alkalmasak faskamráknak, vagy nyári konyháknak. Október 15-ig átvehetők. Értekezni a helyszínen. (957)

JÓ kivitelű, modern tele hálók, festetlen, kombinált szekrény, szalon asztalok sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2., asztalos. (960)

VESZÉK pince, padlás lomot, vasat, butort, ruhát, rongyot, papírt, biciklit, varrógépet és mindent. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (965)

CREISLER, 4 hengeres, nyitott kocsi sürgősen eladó. O. Goga 11. I. em. 3. ajt. (966)

SCHÖBERL, modern fotelágyat, jókarban, féregmentest veszek. Degro „la Barza”. (970)

GAZDASÁGI épületekkel felszerelt nagy udvar, 2 szoba, konyha, nagy istálló bérbe adó. Megtekinthető 9-12-ig. Ugyanitt egy pár valódi fekete pudli kutyakölyök eladó és kisméretű perzsaszővőszék. Str. Lungă 110. szám. (967)

ELADÓ Cal. Reg. Ferdinand 67. egy „Yost” írógép, egy 4-es vaskassza, íróasztalok, irattári szekrény, állványok, boroshordók. Ravina SA. felszámolás alatt. (971)

ELADÓ 2 drb. asztali mérleg. Ugyanott kerestetik egy mázsa és egy bejáró szakkáncs. Cím: Str. Carpaților 20. (980)

FORD autót keresek megvételre, régi típusú, csukottat. Cím: Bernáth papírgyár, Saguna 24. (981)

ELADÓ perzsaszőnyegek részletre is. Str. Petru Maior 4. jobbra ajtó 2. (N71)

KERTES telek Donat uton kétszoba, konyhával, istálló azonnal kiadó, vagy eladó. Ért.: Ancánál, Str. Reg. Maria 43. (N79)

APOLÓNÓ, klinikai gyakorlattal ajánlkozok idegbeteg gondozására. Megkeresések „Urinó” jelígre a Novába. (N87)

HÁZAT vennék 6-700 ezer lejért. Cím a kiadóban. Ügynök díjazva. (N85)

ELADÓ szalngarnitúra, két kombinált tükrös szekrény, ebédlokkredenc, üveg és porcellán edények, selyempaplan. Str. Regalá 16. I. em. (N70)

BUFET-RESTAURANTOMAT főúton első rendű, illő árért átadnám. Cím a kiadóban. (993)

PERZSASZŐNYEGEK, képek képkerekek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők. „Unicum”. Telefon: 2965. Cal. Marechal Foch 5-a. (T1380)

KOMPLETT háló eladó. Str. Rugului 31. (1009)

HÁZ eladó. Str. Rugului 46. (1010)

UJ ház gyümölcsös eladó 75.000 lejért. Ért.: Str. Serban Cantacuzino 24. (1012)

MÉLY gyermekkoesi olcsón eladó. Str. Col. Paulian 11. (1013)

JÓKARBAN tartott modern gyermekkoesi sötétkék színben eladó. Manastur 79. (982)

EGY új ablak 140x110 eladó. Str. Sopor 8. (978)

NÁDSZÉK eladó. Str. Petru Rares 16. (973)

KÖZKEMENCÉT használt, de jó állapotban keresek. Ajánlatokat „Dupla” jelígre a kiadó továbbít. (954)

ELADÓ 720-as cséplők motorral, vagy külön. Közvetítőt díjazok. Ijjes, Aghires, Jud. Cluj. (V940)

350.000 lejért törvényszék mellett szép ház hely sürgősen eladó. Erős központi fűtése miatt értéke növekedő. Sándor bizományos. Cal. Victoriei 13. (T 1393)

ÁLLAST KERES

KÖZÉPKORU intelligens nő állást keres magános úrnál. Cím a kiadóban. (888)

KÖZÉPKORU, megbízható komoly intelligens asszony, beszél románul, házvezetőnőnek ajánlkozok magános urhoz vagy 2 éven felüli gyermek mellé. Cím: Matilda Szilágyi. Baia Mare. Str. Valea Rosie 79. (VT1402)

JÓZANÉLETŰ, megbízható 55 éves férfi vidéken november 1-re fizetés nélkül teljes ellátásért házi munkára elmenne. Cím a kiadóban. (1006)

GARANCIÁKÉPES fűszer és csermegereskedő segéd állást keres. Cím a kiadóban. (1004)

ÁLLAST KAPHAT

GYORSKEZŰ, ügyes varróleány állandó munkára felvétetik. Cal. Victoriei 29. tricotage. (832)

TISZTESSÉGES, szorgalmas minden szakácsnőt és gyakorlott szobaleány felvétetik okt. 15-re. Jelentkezni: Str. Andrei Muresan 35. d. u. 4-5-ig. (810)

KIFUTÓFIUT felvesz az EMKE-drogéria. (894)

NEMET tanárt keresek két gimnázista fiú részére. Cím a kiadóban. (914)

TANULÓ leányt, vagy fiut felsőréssz késztőnek felveszek. Zabolai, Memorandului 23. (N52)

VARRÓLEÁNYOKAT, kik a tricotage szakmában jártasok, valamint spulnizőleányokat felvesz a Helios, Str. Paris 38. (T 1400)

FIATAL fűhőnemű varróleányt, tanulót, kézilányt felveszek. Str. Dacia 4. (972)

KIFUTÓFIUT felvétetik havi 500 lejjele. Könyvkötészet, Str. I. Maniu 8. (994)

IDŐSEB cukrászségéd azonnal felvétetik. Cal. Motilor 84. (1000)

ÜGYES kézilányt azonnal felvesszünk. „Apari”, Cluj, Str. Memorandului 2. (N82)

ANGLIABA főzni tudó nők havi 3500 kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismertetőt küld 10 lej válaszbélyegért dr. Bockné, Oradea, Rimanoczy 2. (VT1403)

PERZSASZŐVŐ leányok felvétetnek. Str. Virgil Onitü 8., I. em. (Törökvágással szemben.) (995)

EGY jó munkás borbélysegéd október 15-én beléphet. Jól fizetnek. Cím: Bota Gheorghe, frizer, Călățele, jud. Cluj. (V987)

TANULÓLEÁNY felvétetik. Finzler, Str. T. Vladimirescu 11. (968)

OKT. 15-re keresek szerényigényű fiatal egyedülálló polgárnőt, aki a főzéshez és házidolgokhoz ért. Jelentkezéseket Str. Fluturilor 41. alatt d. e. 10-12-ig. (T 1401)

CSISZOLÓKAT állandó munkára gyakorlatl rendeltetést felvesz Fémöntőde, Str. Căramidarilor 22. szám. (1005)

KÜLÖNFELEK

KIMONDOTT házi kóser könnyű diéta ebéd kosztot elhozatalra keresek. Cím a kiadóban. (839)

NEMET-angol órát olcsón adok. Kinzi egyetemi hallgató. Cal. Motilor 49. (749)

VÉGZETT nyelvész tanárnővendék korrepetitori állást vállalna jutányos áron. Cím: Piața Mihai Viteazul 6. (Tutungerie). (841)

TANITVÁNYKIKÉPZÉS Boté kozmetikában. Cal. Regele Ferdinand 34., II. em. Telefon: 20-11. (611)

KÖZÉPISKOLÁSOK tanítását dipl. fialemben garancia mellett vállalja. Cimeket „Szerényigényű” jelígre a kiadóba kérek. (902)

ÖRÖKBE vennék 6, vagy 8 éves leánykát, egészen árvát. Cím a kiadóban. (913)

ÉRETTSÉGIZETT kath. urileány teljes ellátás ellenében gyermekek zenetanítását, vagy középiskolások oktatását vállalja, setleg egy idősebb nő mellé ajánlkozok. Cimeket „Bármilyen elfoglaltság” jelígre a kiadóba sziveskedjenek leadni. (T1398)

70.000 lej privát kölcsönt keresünk megbízásból többszörös ingatlan garancia mellett, hitelezőre kedvező feltételekkel. Universal kereskedelmi iroda. Str. Reg. Maria 20. Földszint 4. (N61)

A REG. Maria 29. étteremben okt. 1-től havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejttől és a menü 15 lejttől feljebb. (T1384)

TANÁRNŐ, német, francia, román, olasz nyelvórákat ad diákoknak, tisztviselőknek, vizsgára előkészít és iskolásokat korrepetál. Str. Reg. Maria 22. II. em. (886)

KERESEK társat vendéglő, borpince és mészárszékhez 60-70 ezer lej készpénzzel. Cím a kiadóban. (952)

ÁLLAMI értékpapírokat kamatfizetéssel kölcsön vennék. Megkereséseket „Értékpapír” jelígre a kiadóba kérek. (949)

FILÉZŐ nő házhoz ajánlkozok és otthon is vállalkozok. Str. Gării 5. (969)

MENYASSZONYI fátolok, koszorúk kikölcsönzése Dahlia művirágszalomban. Cal. Reg. Ferdinand 5. (961)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom, friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Cal. Reg. Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T1382)

KÖZÉPISKOLAI tanárnő német és olasz nyelvórákat ad, továbbá magyar és német gyorsírást tanít biztos módszerrel és eredménnyel. Cím a kiadóban. (947)

ZONGORAÓRÁKAT adok akadémiai módszerrel, kezdőknek különleges hallás és ritmusfejlesztő gyakorlatokkal. Cím a kiadóban. (948)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ nov. 1-re 1 szoba, mellékhelyiségekkel, vagy magára, lehetőleg férfi, vagy női hivatalnoknak. Matei Basarab 7. I. em. Megtekinthető délutánonként. (P913)

November 1-re kiadó

3 szoba, konyha teljes komforttal, Str. I. Maniu 2. sz. a II. emeleten; 3 szoba, konyha lakás, teljes komforttal, Str. O. Goga 13. szám. a II. em. Bővebb felvilágosítást ad az

Egyházközség gazdasági hivatala, Piața Unirii 14. szám alatt

KÉT udvari szoba kiadó Str. Memorandului 20. szám alatt. Érdeklődni dr. Mikó Imre ügyvédnél lehet, Str. Avram Iancu 25. szám alatti irodájában, délután 4 és 6 óra között. (849)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba, üveges veranda, stb. november 1-re kiadó. Str. Fântânele 52. (856)

BÖRGYÁR közelében kiadó szoba, konyha Str. Livezii 63. (865)

„Nem tudják mi az vaknak lenni...”

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Siető, rohanó életünkben nem mindig figyeljük az ucca forgatagát, a munkájukat végző, szaladó embereket, vagy az ugynevezett „vén asszonyok nyarán” a még mindig melegfényű napon sütkérező ifjúságot és gyermekeket. De azért nem egyszer önkéntlenül meg fog egy kép... egy mozzanat, egy jelenet... amely ott pereg az élet nagy vásznán.

Igy cseng még most is fülemben — egy erős, durva férfihang után — egy halk, finomregésű nő hang, amelyeket az uccán hallottam.

Az egyik napsütötte délutáni órákban az utastest jövését dolgozó aszfaltos munkások egymás közötti civódására lettem figyelmes:

— Vakitson meg az Isten... — kiáltja oda az egyik a súlyos, átkozódó szavakat a másiknak.

Egy pillanatig megrezzentem és máris igyekeztem elsielni a civakodás színhelyéről, amikor a hátam mögött finom halk sóhajlás ütötte meg a fületem:

— Oh, Istenem, ne hallgasd meg ezeket az átkos szavakat. Hiszen nem gondolnak arra, mi az világtalannak lenni, nem tudják, mi az gyámszolgálatul a sötétben tapogatózni, vaknak lenni, Istenem Istenem!...

Önkéntlenül is hátrapillantottam. Vékony, összeroppant, az élet fájalmát vielő sápadtarcu, fiatal nőre esett a tekintetem, aki egy idős nő karjaiba kapaszkodva megriadt kinézéssel arccal fordult a civakodó hang irányába, a munkások felé. Világtalan szemével szinte mintha jelképesen szemléltetni akarta volna: Nézzetek reám, látjátok mi vagyok én? Vak vagyok. Igen, világtalan vagyok. Nem látom Istennek szép eget, nem látom a színpompás virágfüzereket nem látom a csillogószemű, mosolygó gyer-

Inceze Andor:

Új térképek az óceánok mélyéről

A fölfedező utazások hosszú sora a szárazföld felületének többé-kevésbé pontos ismeretéhez segítette a tudományt. Nem szabad elfeledni azonban, hogy az óceánok földünk felületének nem kevesebb, mint 71 százalékát — tehát 360 millió négyzetkilométert — foglalnak el. Erről az óriási területről melyet víz borít, mégis csak tudomást kellett már vennie, hiszen ma még a sztratoszféra roppant magasságaiban uralkodó természeti viszonyok megismerésére is óriási áldozatokat hoz az emberiség. Ha az óceánok fenekének felületi alakulását mellőznénk, az egyértelmű volna azzal, hogy a földkéreg felületének több mint kétharmadáról semmit sem tudunk.

William Beebe amerikai biológusnak sikerült kábelen függő acélbura segítségével a Bermuda-szigetek közelében 800 méter mélyre leereszkedni. De mi ez az óceánok óriási mélységeihez képest? A Fülöp-szigetek mellett már 10.000 méter mélységet is mértek. Le kellett tehát mondani a közvetlen megfigyelésről és azóta a tudomány kizárólag mélységmérő készülékek segítségével dolgozik. Acélzsinóron különböző inregisztráló készülékeket, hőmérőket és kotrókanalakat bocsátanak le, amelyek felszínre hozzák a fenék talaját, esetleg az ott élő állatokat, vizsgálat céljából. Egészen a legújabb időkig ez a kezdetleges, de meg kell adni, részletes adatokat nyújtó eljárás volt használatban. Egyetlen ilyen mélységmérés azonban legalább 6 órai

nem is sejtett lehetőségek birtokába jutott az óceán tengerfenék térképezése révén, bár tagadhatatlanul kár, hogy az itt uralkodó fizikai és vegyi viszonyokról, valamint az élőlényekről ma sem tudunk sokkal többet. Az újrendszerű mérések, sajnos, csak a topográfiát gazdagították.

Uszó szárazföldek

A szárazföldek tudvalevőleg sekély (200 méter mély) tengerektől borított talapzatot nyugszanak. Ötszáz méteren túl már meredek lejtő vezet a legmagasabb mélységeikig. Viszont az óceánfenék majdnem teljesen sima felület és főleg ebben különbözik a szárazföldek felületének hegyek, völgyek által tarkított változatosságától. Kézenfekvő volt a gondolat, hogy az óceánok fenekén a föld kérgének összetétele egészen más, mint szárazföldjeinken. A kontinensek anyaga valószínűleg uszik — ide-oda áramlik — egy töle merőben különböző összetételű anyagon, melynek felületét óceánok foglalják el. Hiszen már régen nem vitatott tény, hogy a szárazföldek alakja és kiterjedése a múltban — itt-ott multjának óriási mélységű távlatára gondolunk — állandó átalakulásnak volt kitéve. (Aki ezt nem hiszi, parancsoljon kimenni például a bácsi torokba, ahol a kőbányában nagymennyiségű tengeri állatmaradványt fog találni).

Bárki megállapíthatja, elegendő, ha a térképre néz, hogy például Délamerika

Aramvonal...

Térkép szerint Kolozsvárnak gyárnegyede is van. Ezt a büszke elnevezést annak a területnek adták, amely a vasúti síneken túl fekszik, a Brétfű alatt. Ezen a területen foglal helyet a tényleg impozáns ragyogású bányászati és vasúti műhely, aztán meg egy-két szerényebb forgalmu üzem. Ezen kívül csak apró kis polgári házak, egy rakoncátlan és rendezetlen patakocská és mindenféle hatalmas porréteg foglalja el a „negyedet”.

Mégsem szabad ezzel a fertállyal fenntartás nélkül gúnyolódni. Bár a gyárváros kifejezés még nyomában sem juthat az ugyanilyen jellegű temesvári negyednek, mégis a szándék, sőt a városrendészeti terv is teljes. Mindössze talán a keresztapa nem teljesítette vállalt kötelezettségét a keresztfiával szemben. Főmérnökünk nagyvonalu tervét pontosan felfekvő adottságokra alapította. Adva volt egy tartományi főváros, tekintélyes kultúrával, egyre növekvő népességgel, százezren felüli lakosságával és kezdetleges, de kifejlésre alkalmas gazdasági berendezkedéssel. Kereskedelme központot jelentett egész Erdély, sőt a Bánságra nézve is, ipara is kinőtt a gyermekcipőből. Mindannak dacára hogy vidéke nem gazdag, sőt nem is gócpontja a gazdasági erők csoportosításának, igen nagy előnye, hogy legnagyobb városa e tartománynak és felleveköpessége korlátlan.

Mégis azt hisszük, hogy főmérnökünk nagyvonalu tervét csak másodsorban befollyaszták a felsorakoztatott adottságok. Az, ami a gyárváros elnevezéshez az indítást megadta, természeti ritkaság világkincs és Kolozsvárnak egyenesen Istentől rendelt vagyona: a földgáz. Az a földgáz, amely városunktól ötven kilométerre bukkant elő és amelyet már fel fedezésékor Kolozsvárnak szánt, a kormány, amikor kimondta hogy az engedélyezett földgázhasználat köteles megszabott időn belül bevezetni a földgázát Erdély fővárosába.

Száz és száz memorandumot, szónoklatot pocsékolnak már el erre a kérdésre. A betűk millió folytak el hiábavalóan a kolozsvári földgáz körül. Felelőseknek látszik tehát a kérdés bolygatása most is. Nem is foglalkoznánk vele, ha egy konkrét eset nem szegte volna a közvélemény szívének a kérdést.

A Kajántó felé vezető út mentén van egy gyógyszerüzeg. Külseje szerény. Nem is hinné az ember, hogy a kis földszintes ház megett milyen impozáns vegyi laboratórium működik. Két óriási teremben a gépek százai s a gyógyszer adagolás és csomagolás hosszú asztalai. Előttük fehérkötényes, fehér fejkendő nők szorgos keze adagolja, csomagolja a sok és sokféle orvosságot. Vegyszerek, mérnökök és gépészek sürgölődnek a gépek, raktárak és kísérleti felszerelések körül. A gyár forgalma bizonyára tekintélyes és gyártmányai kelendősek mert másképpen nem lehet megérteni, miért, kinek és minek és miből dolgozik az a sok ember. Nem számoltuk meg az alkalmazottakat, de úgy futólag is láttuk, hogy legalább negyven ember keresi itt a kenyért.

Az igazgató pedig rezignáltan jelentette ki:

— Sajnos el kell költözzünk Kolozsvárról, mert bár kitűnően megy az üzemünk, nincsen a fejlődésre lehetőségünk. Méregdrága a kombusztibil, a tüzelőanyag. Sokkal okosabb lesz tehát, ha felszedjük Kolozsvárt, a sátorfánkat és elköltözzünk. Hová? Csakis földgázterületre. Mondjuk: Medgyesre. Ott fele költséggel termelhetünk és kétannyit produkálhatunk.

Ez csak egyetlen egy kiragadott példa a „gyárváros” anakronizmusának az igazolására. De hány üzem és hány terv pusztul el amiatt, hogy Kolozsvár városa még mindig elődázza a földgáz bevezetését. Joga van hozzá, az övé a földgáz és mégsem hozza be.

Ezt a problémát a primárváltozás első rendű feladatai közé iktatjuk. Adjon a város alapot az ipari élethez, a munkaviszonyok feljavításához, a kenyérhez és adjon keresztfiának létalapot: teremtsen meg a gyárvárost.

(b.)

Gyomor- és bélbetegségek ellen

GASTRO-D

KAPHATÓ minden gyógyszerárban és drogériában

mekeket, nem látok semmi szépet a nagy világból, amelyet az Isten a Föld legértékesebb teremtyénének az embernek a javára, az örömeire teremtett...

Egy autó robogott el mellettünk és én elsodródtam a fej-felsőhájtó vak leány mellől. De lélekbe negyütt éreztem vele és szerettem volna figyelmeztetni azt a munkást — aki megfellekedett emberi mivoltáról s átkokkal sujtotta embertársát, — a szomoruarcu leány lélekéből fakadó és lélekig ható sóhajlásaira (Z. M.)

ALMATLAN ÉJSZAKÁK

Ha csillagfényes éjszakákon Almatlanul hánykódoz ágyadon S panaszkodsz, hogy édes álom Nem jó szemedre s az éj árnya nyom: Menj ablakodhoz, nézz az égre S meglátod, nem léssz egyedül magad. A csillagoknak milliónyi népe Ősztatja el a néma árnyakat.

Ha tél van nézd a hómezőket S a fáról hulló ezüst zuzmarát: A hószilánkok tükröződnek S a csillagást a holdfény futja át. Nézz el a távol kék hegyekre, Amelyek csucsán felleg imbolyog Ugy úszik a szélben lebegve. Mint koszorun könnyázott szallagok.

Vagy ha tavasz van s a virágok Ujjongva szórnak édes illatot: Szívd föl magadba azt az áldott Gyönyört és mondd: nagyon boldog vagyok!

Vagy hallgasd a szél suttozását, Amin a fák közt elsettenkedik, Felrázza az alvó madárkát S ellátogat fészektől fészekig.

Nem ad az ágy szebb álmat ennél, Mint ha az éj altatja lelkedet És edesebben nem pihennél Kis csónakon, ringó habok felett. Szeresd almatlan éjszakádat, Szeresd az éjnek málázó zaját: Elhalkul ott a gond s a bánat És sohse lesz almatlan éjszakád!

Papp J. ászló.

munkát vett igénybe. A háborúelőtti időkig például az Atlanti óceánban mindössze mintegy 10.000 ponton végeztek méréseket, amely bizony igen kevés ahhoz, hogy a fenék alaktanáról bár csak megközelítő képet nyerhessünk.

Mélységmérések mikrofónnal

Ha a dolgok így folytatódna, talán soha nem is lehetett volna pontos adatokat szerezni a „tengeralfatti domborzat”-ról, hiszen a szárazföldről készített térképeinken a magasságvonalak minden tíz méternyi távolságról tájékoztatnak. Szerencsére közbe jött egy nagyhorderejű fölfedezés. A hajó fenekére erősített mikrofónnal a hang terjedési sebessége segítségével végzett mérések ma a mélytengerfenék legpontosabb térképezését teszik lehetővé, még pedig óriási iramban. Ma már egy nap alatt több, mint 100 mérest lehet végrehajtani, addig ehhez egy év volt szükséges, sőt a „magasságvonalak” ugyanolyan pontosan meg lehet rajzolni, akár a szárazföldön.

Az óceánfenék földrajza

Komolyan lehet már beszélni a tenger fenék alaktanáról, mint a földfelszín ismereténél utolsó fázisáról. Az Atlanti óceánról például ma több mint 130.000 mérésünk van. A tudomány tehát addig

keleti szöglete pontosan beleillik az afrikai kontinens guineai öblébe. Mintha csak kivágták és eltolták volna mellőle. Sőt itt újabb értékeket mutattak meg a mélységmérések: az Atlanti óceán fenekének felületén Európa és Északamerika szétszakadásának nyomaira bukkantunk.

Ami az óceánfenék természeti viszonyait illeti, a kőzetek kétfélek: vulkáni és szerves eredetűek, melyek a nagyobb mélységek felé egyre erősödő vegyi átalakulásoknak vannak kitéve. A legnagyobb mélységekben már csak bizonytalan eredetű vörös anyagot találni. Növény nincs, a vízben oldott oxigén azonban lehetővé teszi az állati létet. Régebben lehetett teszt a biológusok, hogy az eredetileg a víz felületén élő, a létért való küzdelemben „alulkerült” fajok a fenék és érdekes „spcieseket” várhatunk. Mindinkább kitűnik azonban, hogy a mélytengeri fenék primitív és igen egyszerű szervezettű apró állatai nem sok érdekességet nyújtanak a biológia számára. Szó sem lehet „szörnyetegekről” és egyéb mesebeli tüneményekről, melyekkel egy időben sok „népszerűsítő” ál-tudós töltötte meg az emberiség képzeletvilágát.

SPECIÁLIS KÜLFÖLDI

csillár és lámpa-különlegességek

Az őszi szezon legszebb és legnagyobb választéka.

TOTELECTRIC ♦ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

Főposta mellett. Telefon 13-35.

1939. típusú rádiók

is beérkeztek és megtekinthetők.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Irta: P. THOMAS

(26.)

Két markos fickó szegődött revolverrel a hátuk mögé és kényszerítette őket, hogy szálljanak be a felvonóba. Azután a lift megindult lefelé velük, úgy érezték a megsemmisülést, a vég felé.

Egy teljesen csukott helyiségben állt meg a lift velük és nem mozdult odébb. Kikapcsolták belőle az áramot, úgy, hogy a liftszelektől elzárta az utat. A helyiségben csak ők ketten voltak. Crosby és társait tehát nyíltan egy másik helyen zárták el a külvilágtól.

A földalatti teremnek, amely valami hall szerepét töltötte be a kártyabárlangban, csak két ajtaja volt, de az is tömör acélból bár tapétával fedve. Szellőzőnyílást csak a tetőn láttak. A falakat képek és függönyök borították és néhány ülőbutor volt az egész berendezés.

— Vajjon mi a szándéka velünk? — kérdezte Ted.

— Aligha a legjobb, ha nem tévedek: gáz.

Valóban valami émelyítő szag kezdett a tüdejükre nehezéni, úgy, hogy már jóelőre zsebkendőket nyomtak a szájukra és azon keresztül lélegyeztek.

Belátták azonban, hogyha hamarosan nem érkezik segítség, végük van. Gázal ölik meg őket, mint valami kártékony fergeket.

Ted lázasan kopogtatta végig a falakat padlót, mindhiába. Sehol semmi rés. A gáz pedig, amely láthatatlan nyíláson szívárgott be, egyre fullasztóbb lett.

Most hirtelen tompa robbanás reszketettette meg a falakat.

— Mi volt ez?

Nem sokára egy újabb, még erősebb detonáció.

Olyan erős, hogy az egyik kép leesett a helyéről és mögötte felnyílt egy látáhatatlan fülke ajtaja.

— Gyorsan ide be — kiáltotta Ted a „kopóra”.

Szűk sötét helyiség volt de egyelőre gázmentes. Ajtaját nyomban szorosan magukra zárták.

Ted, akinek már zúgott a feje a gáztól, egy pillanatra majdnem elájult, de aztán erőt vett magán. Meg kell győződni róla, hol vannak.

A „kopó” felkattantotta villanyzeblámpáját.

Egy rádió-fülkében voltak. Jobban mondva közvetítőkamrában, amelyben a többi teremben elhelyezett mikrofonok hangjait erősítették fel és szükség szerint továbbították egy bonyolult szerkezettel. Kezelve nyilván ott hagyta helyét, tehát ugylátszik Mr. Brice valóban végleg feladta a játszmát és elmenekült a sülyedő hajóról.

A „kopó” értett a rádiótechnikához, végigtanulmányozta a gépezetet és fölére helyezte az egyik hallgatókagylót, amely mikrofonnal volt összekapcsolva. Az áram még keringett a gépezetben, ezt megállapította.

— Valószínű hogy a vevő- és leadógép a yacht hullámhosszára van beállítva és onnan hallgatta Brice, mi történt itt a villában. Ezért tört ránk olyan teljes biztonsággal. Nos, megpróbálom felvenni a kapcsolást. Nem tudod a yacht nevét?

— Mintha egy villanásra láttam volna — mondotta Ted — ha nem tévedek: „Marianna” a neve. Ez is csak úgy szintetudat alól merül fel bennem.

— Ha a tudatod helyes, akkor ez a „Marianna” szó esetleg megment benünket.

Felvette a kagylót, megkereste a rádióleadó kapcsolót és leadta a jelzést. Ahogy egy hallót hallott, nyomban igyekezett közönyös hangon megszólalni.

(Folytatása következik.)

Amire nagy szüksége volna a fejlődő Kolozsvárnak...

A fejlődő Kolozsvár. Bizony erről tanulmányt kellene írni. Legalább is lehetne. Mert csodálatos dolog, de ugyan, hogy az embernek rendszerint a saját problémáik iránt van a legkevesebb érzékük. Általában nem közelre néznek, hanem mindig inkább messzebbre és ahogy áll az az elv, hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában, ugyanígy áll az is, hogy egyetlen próféta sem szól a saját hazájáról és a saját pátriája lakóinak, hanem mindig a messziségekbe küldi hangját. Így van ez Kolozsvárral is. Az a bizonyos lokálpatriótizmus ugyan meg-megszólal néha az emberekben, de ritkán veszik vizsgálat alá a város lakói saját otthonukat, vagy ha meg is vizsgálják, csak kicsinyes részletek szempon- tokból teszik ezt, nem nagy általánosságokban és egyetemes összefüggésekben. Hiszen igaz, hogy készülnek időnként jelentések, beszámolók, sőt kisebb tanulmányok is erről a városról ilyen vagy olyan vonatkozásban. Összeállítanak egészségügyi kimutatásokat, népszámlálási adatokat, kulturális beszámolókat, és az elmúlt két évtized alatt, sőt talán itt még visszamehetünk néhány évtizeddel Kolozsvár történetéig nem, hogy senki nem írta meg, de még csak kísérlet sem történt erre nézve.

Jakab Elek a neves történetíró volt az utolsó, aki utoljára mintegy fél évszázaddal ezelőtt összefoglaló képet adott Kolozsvár történetéről, kiterjedve a város egész életére és mindennemű munkásságára.

Pedig kétségtelenül igen érdekes olvasmány lenne, megírni a történetét annak, hogy a szűk várfalak közé beszorított és inkább várjellegű Kolozsvárról, a történelem legutóbb lepergett százada alatt hogyan alakult ki a 100.000 lakosú nagyobb népességű nagyváros. Ennek a városnak adatai, történeti tényei fejlődése, kulturális előrehaladása, népesedési alakulása, megélhetési viszonyai, műkincsei, építészeti látványossá- gai és még sok-sok más érdekes dokumentuma, szellemi, társadalmi összetétele, munkássága egyszerűen minden körülménye élénken érdekelné az itt élőket, akik sokszor szinte kevesebbet tudnak a saját városukról, mint más városokról.

Egy népszerű, tájékoztató kalauz te-

hát, amely az idegenforgalom számára szolgálna elsősorban, de ugyanakkor a Kolozsvár lakóit is tájékoztatná Kolozsvár történetéről nagyon is időszerű és szükségszerű volna. Természetesen azonban, hogy ehhez előbb megfelelő részlet tanulmányokat kell folytatni. Van ennek a városnak lakói között sok olyan jónévű történet és társadalomtudós, statisztikus, művelődéstörténész, a különböző tanári és más szellemi kategóriák képviselői között, akik külön-külön talán nem is túl nagy fáradsággal elvégezhetnék a szükséges, általános feldolgozást a szükséges munkákat. Erre nékül közölhetetlen szükség is van, azért, hogy ezek alapján az általános összefoglaló munka egybeállítható legyen. Hézaggótlóan fontos volna az ilyen munka megjelenítése, minthogy ma az a helyzet, hogy ha egy idegen, vagy külföldi városunkba érkezik, jóformán azt sem tudja, hogy miképpen szerezzen tájékozódást Kolozsvár látnivalóiról, történetéről életviszonyairól és maguk az itt élők sem tudják gyakran hirtelenjében, hogy az idegen vagy külföldi kíváncsi érdeklődésének kielégítésére honnan szerezze meg a szükséges adatokat.

Pedig bizony ez éppen elég szegény és a ma mégis csak nagy várossá fejlődött Kolozsvárnak nem volna szabad idegen forgalmi szempontokból sem elhanyagolnia ezt a kérdést. Hiszen minden ideérkezőben vagy idelátogatóban barátot, a landó érdeklődőt szerezhetünk, akinek szívességét, pénzét, jóindulatát talán adott alkalmakkal nagyon is jól használhatjuk. Éppen ezért nyomatékosan figyelmébe ajánljuk az illetékes tényezőknek, hogy gondoljanak erre a kérdésre, míg a számbajelölő szakembereket arra kérjük, hogy ne röstelljék ezekkel a problémákkal foglalkozni és munkásságuk eredményét pedig tárják is a nyilvánosság elé, hiszen ezzel csak a közönségnek használnak. Ideje volna is megismerni alaposan a magunk városát, mert sokszor röstelkedni vagyunk kénytelenek amiatt, hogy nem is tudjuk, mennyi szépség, érték, történeti tradíció, hagyomány, műemlék, látnivaló akad adott esetben ebben a nagymultu lelki értékekben mégis csak kincses városban.

(t.)

Pep Til, - az új halál

(MINNEAPOLIS.) Az United Press hírszolgálati tudósítója érdekes cikk keretében számol be arról, miként terjedt el a helyi egyetem hallgatói körében az „agyélénkítő pasztilla” („pep pill”) használata s miként igyekezik azt most kiirtani az ifjúság köréből az egyetem igazgatósága.

Sokan az olvasók közül talán sohasem hallottak „agyélénkítő pasztilláról”, de még ha hallottak volna is, eszükbe sem jutna feltételezni, hogy az éppen az amerikai egyetem hallgatói, a jövő intellektuális vezetői legyenek elterjedve. Eből a cikkből értesülünk arról, hogy a minnesotai, wisconsini, csikagói stb. egyetem hallgatói körében veszedelmes „élénkítőszert” használata kapott lábra.

Ugyanis — mint a riporter megemlékezik róla — az egyetem igazgatósága bizalmasan de annál erélyesebben felszólította az ifjúságot, hogy vizsgálják időtartama alatt ne merjenek „dope”-ot, kábítószert használni. A multban, ha valamelyik diák vizsga előtt állott, a sok tanulás mellett legfeljebb ha egy-két csésze erős feketekávéval „kábította” magát, jobban mondva csillapította a tanulástól, vagy izgalomtól nyugtalankodó idegeit.

„Két évvel ezelőtt — írja pályanyertes dolgozatában William Ketty diák, annak a kampánynak kapcsán, amely e kábítószert leküzdésére indult az egyete-

meken — hallottuk először a „pep pill”, másszóval benzedrine sulfate nevét. Hamarosan feleletet kaptunk arra a kérdésre, hogy mi is ez a varázsszer, amelyről a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak diáktársaink. Ez a szer olyasmint, mint a „dopingolás” a lónál. Mint ismeretes, a fennálló tilalom dacára is megpróbálkoznak egyes lelkiismeretlen zso- képek lovak dopingolásával. Ez abból áll, hogy közvetlenül a verseny kezdete előtt bizonyos szerrel etetik meg, vagy beoltják a lovat, amely e szer hatása alatt hihetetlen teljesítményekre képes. Természetesen egészségére ártalmas ez az anyag, amelynek hatása sokszor csupán percekig tart. Utána erős reakció áll be, az állat a bódítószert hatása alatt letörik, elgyengül. A bódítószert, amelynek nevét egyre több diák kezdte megismerni, azért terjedhetett el a diákok körében, mert hatása alatt a diák idegese elmúlik, emlékezőtehetsége megjavul, ambíció fűti, önbizalom dagasztja keblét s hihetetlen optimizmussal és akaratával megy neki a vizsgának.”

Az American Military Academy egyik kadétja — írja a diákok lapjában vezércikként leközölt pályadijnyertes dolgozat írója — közvetlenül a vizsgák előtt szinte letört a sok tanulás és izgalom következtében. A tulfeszített tanulás nyomai mutatkoztak rajta. Minden tudnivalót összekevert, idegeskedett s állandó félelem gyötörte szüntelenül az

A minden versenyen felüli

DOMBRIA

tiszta gyapju, valódi **Homespune** szövetek, a gazdasági kiállításon szintén aranyéremmel kitüntetve, csak is a készítőnél, Str.

REGINA MARIA 4. SZÁM ALATT

találhatók 75 cm szélességben, méterenként 200 lejtől 500-ig.

járt a fejében, hogy meg fog bukni. Egy barátja tanácsára bevett az élénkítőszert, s valósággal elszédítette tanárait, olyan kitűnően oldotta meg az összes vizsgai feladatokat. Így lett népszerűvé azután a bódítószert egyetemünkön — fejezte be értekezését a fiatal egyetemi hallgató.

Morris Fishbein dr., kiváló orvosszakértő a Journal of the American Medical Association című közlönyben a következőket írja az agyélénkítő pasztillák káros hatásáról:

— Tanulságosan is új még ez a szer ahhoz, hogy kártékony hatásának minden részletéről már előre óvhatunk használatát. Maguk az orvosok is kísérleteznek jelenleg a vérkeringést és a szív működését fokozó, élénkítő szerrel. Néhány már fel is írják az orvosok ezt a szert llyenkor, megfelelő adagolásban hasznos. Am kártékony, úgy, ahogy fiatal diákok akarják használni: vele pótolni tudásukat. Hatásra erősebb, mint a nikotin, vagy pedig a koffein.

Azon egyetem igazgatósága, ahol elterjedt a „pep pill” használata, minden megtesz, hogy leszoktassa a diákokat a veszélyes szer használatáról, még mielőtt az úgy nyilvánosság elé kerül. Ugyanis mindig akadnak lelkiismeretlen gyógyszerészek, akik orvosi recept nélkül is kiszolgáltatják — jó áron — fiatal embereknek a tiltott élénkítőszert s egyesek attól tartanak, hogy ha a középiskolában is megpróbálkozik egy-egy diák a használatával járványos betegséggé válhat lábra a fiatal diákok között a „bizonyítványjavító szer” használata.

Mit jósolt a híres angol történetíró 1938-ra?

(LONDON.) Macaulay, a nagy angol történetíró, a múlt század közepén következőket jövendölte meg: „1938-ban az emberek milliói világszerte jobban fognak táplálkozni, öltözködni és lakni mint mostanság. A vasutat mindenütt be fogják vezetni, senki sem fog többé idegenkedni használatától, sőt sokak szívében elavultnak fog tetszeni. A házakban eddig még ismeretlen elvek alapján feltalált szerkezetek szolgálják majd a lakók kényelmét. Az emberek közelebb fogják magukat egymáshoz érezni.”

E jövendölésnek különösen két befolyásoló mondata megdöbbentő; mintegy sejtetik a villanyvilágítás, a távbeszélő sőt a rádió megszületését. Ugy látszik, az írók és költők jövőbelátása, amelyről annyi legenda forog közzsájon, nemcsak saját életük eseményeire, hanem közérdekű dolgokra vonatkozólag is megnyilatkozik. Az angol irodalom másik büszkesége: Tennyson, a költő a nemzetek léghajóiról beszél, „amelyek a kék égben fognak egymással harcolni.”

Tennyson jóslata talán még található az is előrelátta, hogy a technikai fejlődés egyáltalán nem fogja megváltoztatni az ember alaptermészetét. Eszerint a harc a földről felköltözik a levegőbe is ennyi az egész.

—0—

Nyomatott a **MAYER** könyvnyomdá körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT